

Ing. Ľuboš Jakubec – *PROKRING*
Rezedová 1449/1, 821 01 Bratislava - Ružinov

OPATRENIA NA OCHRANU PRED POVODŇAMI V OBCI ORAVSKÁ LESNÁ

POSÚDENIE VPLYVU INVESTÍCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

ZÁMER

OKTÓBER 2015

OBSAH A ŠTRUKTÚRA ZÁMERU

I.	Základné údaje o navrhovateľovi	6
I.1.	Názov (meno)	6
I.2.	Identifikačné číslo	6
I.3.	Sídlo	6
I.4.	Oprávnený zástupca obstarávateľa	6
I.5.	Kontaktná osoba, miesto konzultácie	6
II.	Základné údaje o navrhovanej činnosti	7
II.1.	Názov	7
II.2.	Účel	7
II.3.	Užívateľ	7
II.4.	Charakter navrhovanej činnosti).....	8
II.5.	Umiestnenie navrhovanej činnosti.....	8
II.6.	Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000)	9
II.7.	Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	9
II.8.	Stručný opis technického a technologického riešenia.....	10
II.9.	Dotknutá obec.....	12
II.10.	Dotknutý samosprávny kraj.....	13
II.11.	Dotknuté orgány.....	13
II.12.	Povoľujúci orgán	13
II.13.	Rezortný orgán	13
II.14.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	14
II.15.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti	
	presahujúcich štátne hranice.....	14
III.	Základné informácie o súčasnom stave	
	životného prostredia dotknutého územia	15
III.1.	Charakteristika prírodného prostredia	15
III.1.1.	Horninové prostredie.....	15
III.1.2.	Klimatické pomery.....	17
III.1.3.	Voda	18
III.1.4.	Pôda	28
III.1.5.	Fauna, flóra, vegetácia.....	29
III.1.6.	Chránené územia.....	40
III.2.	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	48
III.2.1.	Štruktúra krajiny	48
III.2.2.	Scenéria.....	49

III.2.3.	Ochrana krajiny	49
III.2.4.	Územný systém ekologickej stability	55
III.3.	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	55
III.3.1.	Obyvateľstvo	55
III.3.2.	Sídla	55
III.3.3.	Priemysel	56
III.3.4.	Poľnohospodárstvo	56
III.3.5.	Lesné hospodárstvo.....	56
III.3.6.	Doprava	59
III.3.7.	Služby	62
III.3.8.	Rekreácia a cestovný ruch	64
III.3.9.	Kultúrohistorické pamiatky	68
III.4.	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	68
III.4.1.	Geologické a geomorfologické pomery	69
III.4.2.	Kvalita ovzdušia	69
III.4.3.	Kvalita vôd	71
III.4.4.	Kvalita pôdy a horninového prostredia	72
III.4.5.	Kvalita bioty	72
III.4.6.	Skládky, smetiská, devastované plochy	72
III.4.7.	Hluk	73
III.4.8.	Súčasný zdravotný stav obyvateľstva	73
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	74
IV.1.	Požiadavky na vstupy	74
IV.1.1.	Záber pôdy.....	74
IV.1.2.	Chránené územia a ochranné pásma	75
IV.1.3.	Ostatné surovinové a energetické zdroje	75
IV.1.4.	Dopravná a iná infraštruktúra	75
IV.1.5.	Nároky na pracovné sily	75
IV.1.6.	Iné nároky	76
IV.2.	Údaje o výstupoch	76
IV.2.1.	Ovzdušie a zápach	76
IV.2.2.	Odpadové vody	76
IV.2.3.	Odpady	76
IV.2.4.	Zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu.....	78
IV.2.5.	Žiarenia.....	79
IV.2.6.	Nebezpečné látky	79

IV.2.7.	Vyvolané investície	79
IV.3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	79
IV.3.1.	Vplyv na vodu	79
IV.3.2.	Vplyv na pôdu a horninové prostredie	79
IV.3.3.	Vplyv na kvalitu ovzdušia	80
IV.4.	Hodnotenie zdravotných rizík	80
IV.5.	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.....	80
IV.6.	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	81
IV.6.1.	Vplyv na pôdu, horninové prostredie a vodu	81
IV.6.2.	Vplyv na kvalitu ovzdušia	81
IV.6.3.	Vplyv na prírodu.....	81
IV.6.4.	Narušenie pohody a kvality života.....	81
IV.6.5.	Socio-ekonomické vplyvy	81
IV.6.6.	Vplyvy na krajinu.....	81
IV.7.	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	81
IV.8.	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.....	81
IV.9.	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	82
IV.10.	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	82
IV.10.1.	Pôda a horninové prostredie	82
IV.10.2.	Podzemná a povrchová voda.....	82
IV.10.3.	Ochrana vegetácie.....	83
IV.10.4.	Havarijný plán	83
IV.11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.....	83
IV.12.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	83
IV.13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	84
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	85
VI.	Mapová a iná obrazová dokumentácia	86
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru	87
VII.1.	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov.	87

VII.2.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	88
VII.3.	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	88
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru.....	89
IX.	Potvrdenie správnosti údajov	90
IX.1.	Spracovatelia zámeru	90
IX.2.	Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	91

I. Základné údaje o navrhovateľovi

I.1. Názov (meno)

Obec Oravská Lesná

I.2. Identifikačné číslo

00314722

I.3. Sídlo

Obecný úrad, č.294
029 57 Oravská Lesná

I.4. Oprávnený zástupca obstarávateľa

JUDr. Marek Majdiš, PhD., starosta obce, tel.: 0904 383 353

I.5. Kontaktná osoba, miesto konzultácie

Ing. Jaroslav Pajkoš, prednosta, tel.: 0903 433 711

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

II.1. Názov

OPATRENIA NA OCHRANU PRED POVODŇAMI V OBCI ORAVSKÁ LESNÁ

II.2. Účel

V obci Oravská Lesná okr. Námestovo je navrhovaná úprava miestnych potokov za účelom ochrany obce pred povodňami. Riešené potoky sú:

1. **Juríkov potok 0,000 - 0,353 km**
2. **Bezmenný pravostranný prítok Katrenčíkovského potoka v rkm. 2,4, 0,000-0,608 km**

Prietok neupraveným korytom ohrozuje pri povodňových stavoch existujúcu zástavbu s príľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov (najmä v blízkosti miestnej komunikácie a súkromných pozemkov). Navrhovaná úprava je rozdelená na ucelené časti.

1. Juríkov potok. Úprava od sútoku 0,000 po 0,353 km. Celková dĺžka úpravy 353 m.
2. Bezmenný pravostranný prítok Katrenčíkovského potoka v rkm. 2,4 km. Úprava od sútoku 0,000 po 0,608 km. Celková dĺžka úpravy 608 m.

V rámci okresu Námestovo sa obec Oravská Lesná nachádza v jeho západnej časti. Územie obce je zasadené do oblasti vonkajších Karpát. Na severe, severozápade až západe územie tvorí pásmo Slovenských Beskýd. Z juhu a juhozápadu uzatvára územie Oravská Magura masívom Paráčskej Magury s hlavným vrcholom Paráč (I 325 m n. m). Na východe je územie obce uzavreté Podbeskydskou vrchovinou s malými relatívnymi výškovými rozdielmi (20 až 25 m). Katastrálna hranica tvorí v oblasti Slovenských Beskýd dunajsko–viselskú rozvodnicu, ktorá je súčasťou hlavnej európskej rozvodnice čiernomorského a baltského úmoria.

Nadmorská výška v centre obce je 780 m n. m.

Brehový porast okolo recipientu predstavuje vodný biokoridor miestneho významu s prepojením na biocentrum regionálneho významu (povodie Váhu), ale v intraviláne je pre väčšinu druhov nefunkčný, pre nedostatok vegetácie. V zastavanom území obce s hustejšou zástavbou je nedostatok priestoru pre rozsiahlejší porast vegetácie. Prevláda vegetácia súkromných pozemkov, polí a trávnaté porasty v okolí stavieb s hospodárskou funkciou.

V brehových porastoch sa nachádzajú prevažne vrbý, jasene, a krovitý podrast. Okolo koryta sa často vyskytuje súkromná výsadba okrasných rastlín a drevín. Brehy recipientu nie sú stavebne upravené reguláciou a ich stav je nevyhovujúci a stáva sa prekážkou pri prietoku potoka počas povodňových stavov. Súčasný prietokový profil potoka nedosahuje navrhovanú hodnotu Q_{100} .

V miesta plánovanej úpravy tok ohrozuje pri povodňových prietokoch existujúcu zástavbu s príľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov (hlavne pozdĺž súkromných záhrad v centre obce).

Navrhovaná úprava je rozdelená na 2 samostatné úseky.

Technické riešenie úpravy vychádzalo u nasledujúcich požiadaviek:

- zabezpečiť stabilitu svahov koryta pri eróznej činnosti
- maximálne rešpektovať existujúce inžinierske siete
- zabezpečiť prístup k toku prostredníctvom schodov
- minimalizovať záber pozemkov
- rešpektovať a posúdiť existujúce premostenia, navrhnúť úpravu priepustov
- zabezpečenie prevedenia prietoku v koryte do kapacity Q_{100}

II.3. Užívateľ

Obec Oravská Lesná

II.4. Charakter navrhovanej činnosti (nová činnosť, zmena činnosti a podobne)

Tvar a opevnenie koryta rešpektuje návrhový prietok v súvislosti s vplyvom vedenia toku v intraviláne obce s typickým kontaktom s komunikáciami, sieťami a zahustenou zástavbou.

Vyšší vodný stĺpec pri malých prietokoch zabezpečí sústredovací účinok vysunutých pätiiek brehového opevnenia a stredové prepady jednotlivých stupňov. Podpásové opevnenie dna rovnatinou s nižším krytím plochy i medzery v príľahlých častiach pätiiek vytvoria primeranú pestrosť pre stanovištné druhy ichtyofauny. Čiastočnému zacloneniu koryta napomôže po vzraste výsadba doprovodnej zelene, ktorá aj vizuálne zmäkčí priame brehovú líniu toku. Napriek hlavnému cieľu výstavby a účinku úpravy, zvýšenie protipovodňovej bezpečnosti, nebude vplyv stavby na životné prostredie obce negatívny.

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)

Kraj (VÚC): Žilinský
Okres: Námestovo
Obec: Oravská Lesná
Katastrálne územie: Oravská Lesná

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1: 50 000)

II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termíny začatia a ukončenia realizácie stavby vyplynú z vyhodnotenia ponúk dodávateľov, ktorí sa zúčastnia súťaže na dodávku predmetného diela.

II.8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Koncepcia riešenia stavby

Po skúsenostiach so zvýšenou frekvenciou výskytu povodňových prietokov pravdepodobnosti 20 – 50_r počas posledných rokov je namieste požiadavka správcu i investora dimenzovať kapacitu koryta na prietok Q_{100r} . V tesnom kontakte s MK a so záhradami a nehnuteľnosťami je existujúca úprava riešená kombináciou úpravou a obloženie svahu záhozom a rovnaninou. Pozdĺžny sklon návrhu kopíruje vyváženú niveletu neupraveného koryta 20 – 70 ‰, smerové pomery sú dané jednoznačne pôvodnou trasou a rešpektovaním miestnej komunikácie so súběžnými inžinierskymi sieťami. V miestach zvýšeného tlaku povodňových prietokov dochádza k poškodzovaniu existujúceho prirodzeného brehu. Ďalšie povodňové prietoky hrozia výrazným poškodením svahov s možným ohrozením miestnych komunikácií, súkromných nehnuteľností a priepustov.

Vysoký návrhový prietok v spojení s pozdĺžnym sklonom do 30 ‰ vytvára vysokú kinetickú energiu pri povodňových prietokoch. Z tohto dôvodu je dôležité preventívne predchádzať riziku z povodňových prietokov a vykonať úpravu vedenie toku, svahov a s vybudovaním kameninových stupňov a prahov.

Priečny profil

Koryto toku má tvar lichobežníka so šírkou dna 1,5 - 6,0 m a priečnym sklonom 1:1,0-1,5. Stabilizovanie svahu rovnaninou s vyklinovaním, prípadne vyšpárovaním cementovou maltou až do úrovne brehových hrán. Dno koryta bude riešené rovnaninou z lomového kameňa, na stabilizovanie vedenie potoka.. Päty svahu a brehy na výšku 0,90-2,0 m do výšky návrhového prietoku Q_{100} budú opevnené kamennou rovnaninou. Úprava nad rovnaninou bude vysvahovaním a osiatím.

Upravené koryto bude tvaru jednoduchého lichobežníka v časti, kde to zástavba dovoľuje. Dno koryta bude zachovávať existujúci stav, kombinovaný so spevnením lomovým kameňom s vyštrkovaním.

V mieste napojenia na opory mostov a priepustov bude sklon svahu plynulo napojený domurovaním z lomového kameňa na opory a krídla mostov a priepustov, aby došlo k plynulému prevedeniu vody cez priepust.

Pozdĺžny profil

Vzhľadom ku značnému pozdĺžnemu sklonu je nutné pri návrhu nivelety vybudovať pomerne značné množstvo priečných a spádových objektov. Konštrukčné úpravy objektov sú navrhnuté tak, aby umožňovali migračnú priepustnosť v oboch smeroch. Tzn. že ich

konštrukčná výška nie je väčšia ako 0,4 m a priečny rez so sklonom do stredu toku zabezpečuje súvislý prietok aj pri nízkych vodných stavoch. Pri konštrukcií objektov budú použité prírodné materiály a ich tvar „kopíruje“ prirodzené spádové útvary na bystrinách.

Opis objektov

SO 01 Juríkov potok km. 0,000–0,353, Protipovodňová ochrana bezmenného pravostranného prítoku Katrenčíkovského potoka rkm. 0,000–0,608

V rámci objektu SO 01 bude upravené koryto existujúcich potokov v celkovej dĺžke 961,0 m. Realizáciou úpravy potokov bude zvýšená kapacita koryta toku na 100 ročný prietok

Smerové pomery

Použité sú kruhové oblúky polomerov $R = 6 - 100$ m, medzipriamky v max. dĺžke 50,00 m.

Sklonové pomery

V celej dĺžke pozdĺžny sklon do 30 ‰.

Opevnenie koryta

Lichobežníkového profilu rovnaninou s urovnaním líca v dolnej polovici brehového opevnenia, v hornej rovnaninou z lomového kameňa s vyškárovaním, prípadne vyplnením kamenivom v priečnom sklone 1 : 1,5.

Kameninové stupne

Sú vybudované z lomového kameňa so sklonom do stredu potoka pre sústredenie minimálnych prietokov. Pod pásmi a stupňami je záhozové opevnenie na dĺžke 1,0 m z kameňov hmotnosti do 200 kg (orientačný rozmer 0,4 x 0,4 x 0,4 m) voľnejšie rozložených po ploche - krytie 60 %.

Schody

Ľavobrežné a pravobrežné v brehovom opevnení v sklone 1:1,0 - 1:1,5 betónované na mieste s dlažbou z lomového kameňa, široké 1,0 m so stupňami 200/300 mm.

Krídla lávok a malých premostení

Budú plynulo prepájané rovnaninovo – záhozovým opevnením oboch brehov. Budú spojené do jedného celku s konštrukciou premostenia, resp. priepustu.

Guľatinové pásy

Sú dvojité z odkôrnenej guľatiny (smrekovec, borovica) Ø 350 – 400 mm, v osi s výrezom. Kotvené sú drevenými pilotami vo vzdialenosti 1,0 m. Pod pásmi je záhozové opevnenie na dĺžke 2,0 m z kameňov hmotnosti do 200 kg (orientačný rozmer 0,4 x 0,4 x 0,4 m) voľnejšie rozložených po ploche - krytie 60 %.

Dimenzovanie kapacity koryta

Kapacita všetkých profilov riešených potokov je Q_{100r} , kapacita výrezov pásov je blízka Q_{365d} . Existujúce mostné objekty a lávky budú mať po úprave koryta kapacitu Q_{100r} i s bezpečnosťou 0,50 m.

Objekt SO06 – Pásy, schody, stupne, priepusty

Betónovo-kameninové pásy

Úseky maximálnych sklonov budú opevnené kamennou rovnaninou do betónu na dne potoka, ktorá odoláva zvýšeným účinkom prúdiacej vody. Opevnenie sa skladá z lomových kameňov vyskladaných do dna koryta do betónového základu v úrovni nivelety. Vo svahu sú pásy zaistené v betónovej pätky. Vzdialenosť týchto pásov je v závislosti na sklone. Medzi pásmi je kamenná rovnanina Ø 0,4-0,6 m ukladaná na výšku. Takéto opevnenie je veľmi odolné, zvyšuje drsnosť omočeného obvodu a tým znižuje jeho kinetickú energiu. Zároveň dobre pôsobí svojím prirodzeným vzhľadom.

Kameninový stupeň

Je nízky spádový objekt používaný pri štrkonosných tokoch do šírky dna 3 m. Výška stupňa je do 0,3-0,4 m. Teleso stupňa je z voľne ukladateľných kameňov preliatych betónom. Môže byť proti vode vysunutý alebo priamy. Kamene sú do seba zaklinované, prepádová hrana je výškovo rozčlenená tak, aby vodný prúd bol za nízkych prietokov rozdelený minimálne do dvoch prepádových paprskov. Dopadisko je pod prepádovou časťou telesa zahĺbené o 0,2 m a vytvára tak tónu. Je opevnené kamennou rovnaninou z kameňov o rozmeroch 0,3-0,4 m. Dĺžka dopadiska 1,0 m. Svahy spadišťa sú opevnené kamennou rovnaninou, ktorá je v päte svahu predĺžená za prepádové teleso stupňa. Celkový vzhľad musí mať charakter prirodzeného vzniku. Účelom objektov je stabilita dna, zníženie pozdĺžneho sklonu, prevzdušnenie vody a vytvorenie tóni ako priestoru pre zoocenózu.

Schody

Schody sú navrhované betónové s úpravou schodnice dlažbou z lomového kameňa, široké 1,0 m so stupňami 200/300 mm bez zábradlia. Schody sú osadené do svahu opevnenia so zalícovaním so svahom tak, aby netvorili prekážku v prietlačnom profile potoka

Priepusty

V miestach križovania s existujúcimi vjazdami k nehnuteľnostiam budú vybudované nové priepusty zo železobetónových rúr, resp. rámových priepustov. Priepusty budú navrhované na prevedenie navrhovaného prietoku Q_{100} .

II.9. Dotknutá obec

- Obec Oravská Lesná

II.10. Dotknutý samosprávny kraj

- Žilinský samosprávny kraj

II.11. Dotknuté orgány

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie, vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti. V tejto súvislosti je to predovšetkým:

- Žilinský samosprávny kraj
- Krajský úrad životného prostredia
- Okresný úrad životného prostredia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

II.12. Povoľujúci orgán

- Okresný úrad v Námestove, Odbor starostlivosti o životné prostredie

II.13. Rezortný orgán

- Ministerstvo životného prostredia SR - Odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie

II.14. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zámer činnosti sa pripravuje s cieľom následného vydania územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre navrhovanú činnosť v zmysle stavebného zákona.

II.15. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Počas výstavby, ani po výstavbe navrhovanej činnosti sa vplyvy presahujúce štátne hranice SR nepredpokladajú.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

III.1. Charakteristika prírodného prostredia

Podľa regionálneho geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš, 1980, Atlas krajiny SR, 2002) hodnotené územie sa radí do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpát provincie Západných karpát. V rámci vonkajších Západných Karpát sa hodnotené územie nachádza na hranici oblastí Podbeskydskej vrchoviny a Oravských Beskyd. Sever a severozápad územia tvorí horské pásmo Slovenských Beskyd, reprezentované nižšou zalesnenou časťou Ošusta (1156 m n.m.) s malou horizontálnou členitosťou hlavného hrebeňa. Z juhu a juhozápadu uzatvára územie Oravská Magura masívom Páračskej Magury s hlavným vrcholom Parač (1325 m n. m.). Na východe je územie obce uzavreté Podbeskydskou vrchvinou. Z hľadiska reliéfu prevláda v záujmovom území hlboko rezaný reliéf (310-470 m), z hľadiska horizontálnej členitosti je zaradený do vrchovinového až hornatinového reliéfu. Z hľadiska morfológického patria horniny prevažne do II. stupňa odolnosti. Obec Oravská Lesná leží v Podbeskydskej brázde vo výške 934 m n. m., solitérne osídlenie osád sú v okolí obce v nadmorskej výške 730 -1325 m n. m.

III.1.1. Horninové prostredie

Geologická stavba

V zmysle regionálneho geologického členenia Západných Karpát (D. Vass a kol., 1986) sa záujmové územie nachádza v oblasti magurského flyša, v jednotke západo -bystrický flyš. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú litologické komplexy paleogénu a kvartéru.

Kvartér

Kvartérne sedimenty sú v hodnotenom území zastúpené predovšetkým deluviálnymi sedimentami, menej fluviálnymi sedimentami. Deluviálne sedimenty sú geneticky viazané na svahy zvetralinového plášťa flyšu. Zastúpené sú hlinito-kamenitými suťami, s mocnosťou 2-5 m. Samostatnou skupinou deluviálnych sedimentov sú zosuvné telesá svahových deformácií. Podrobnejšie sú charakterizované v kapitole venovanej geodynamickým javom. Fluviálne, aluviálne sedimenty sa nachádzajú v dnovej časti erózných dolín Juríkovho potoka a širokého brázdového údolia Bielej Oravy, ktoré sú vyplnené sedimentmi aluviálnej nivy. Povrchovú vrstvu aluviálnych sedimentov tvorí súvislá vrstva náplavových hĺn s mocnosťou 0,3-1,0 m. Korytovú fáciu tvoria aluviálne, redeponované hlinito-piesčité sedimenty s

akumuláciami valúnov pieskovcov flyšu rôznych netriedených a gradačne umiestnených vrstvách a akumuláciách.

Zvetrávanie je výrazné na svahoch a odkrytých horninových masívoch budovaných najmä flyšovými a tektonicky porušenými a rozvoľnenými skalnými horninami. Na zvetrávanie a objemové zmeny sú náchylné najmä ílovcové súvrstvia paleogénu.

Paleogén

Podložný paleogén tvoria hrubé sedimenty karpatského flyšu zastúpené formáciou bieloviežského súvrstvia paleocénu -vrchného eocénu. Súvrstvie predstavuje typický tenkovrstevný flyš -striedanie vrstiev ílovcov, slieňovcov a pieskovcov, s vložkami štrkovitých brekciovitých zlepcov. Pieskovce sú prevažne jemno až stredne zrnité, najčastejšie šedej farby, vzáčne s numulitmi. Pieskovce sú charakterom vápnité, kremito-vápnité, ako aj slabo sľudnaté. Ílovce sú dostatočne pevné, jemnozrné, ojedinele lastúrnato-bridličné alebo šedé, vápnité. Vo vrstvách tvrdých ílovcov šedých, šedohnedých, modrošedých sa vyskytujú miestami mäkkšie šedé a zelené sliňovce s glaukonitom. To predstavuje prienik bystrických vrstiev veku lutet -priabon, kde prevláda frakcia slieňovcov and pieskovcami.

Inžinierskogeologická charakteristika

Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie (Matula a kol., 1985, Atlas krajiny SR 2002)) je záujmové územie zaradené do regiónu karpatského flyša, oblasti flyšových vrchovín, rajónu D -rajón deluviálnych sedimentov, Dz -rajón zosuvných delúvií a F -rajón údolných riečnych náplavov. D -rajón deluviálnych sedimentov Zaberá svahy priľahlých údolí. Litologický charakter zemín je rôznorodý, závisí od charakteru a morfológie podkladu, strmosti svahov a klimatických pomerov. V rajóne nie sú vhodné podmienky pre akumuláciu podzemných vôd. Z geodynamických procesov sa prejavujú gravitačné pohyby a deformácie povrchu typu z dôvodu lokálnych zosuvov, tečenia (soliflukcie) a povrchovej výmoľovej erózie. Dz - rajón zosuvných delúvií Je vyvinutý najmä na flyšových horninách paleogénu. Zosuvné delúviá sú tvorené jemnozrnými zeminami, balvanovitými a blokovými suťami a zvetralinami s chaotickým usporiadaním. Pre rajón je typický špecifický spôsob zvodnenia s častým výskytom zamokrených miest a zosuvných prameňov. Fh - rajón údolných riečnych náplavov Pre rajón sú typické rovinaté až mierne sklonité územia aluviálnych nív tokov. Náplavy sú rôznorodé. Prevažne jemnozrné povrchové zeminy tvoria málo vhodné až nevhodné podložie. V zmysle STN 73 1001 sú povrchové hliny kategorizované ako íly pieščité (CS) a patria do triedy F4-F6. Štrky aluviálnej nivy patria do tried G5 až G3 (GC, G-F).

Geodynamické javy

Geologická stavba územia, členitosť terénu a vysoký úhrn zrážok podmienili vznik a vývoj geodynamických javov. V hodnotenom území sú najviac rozšírené svahové deformácie, erózia a zvetrávanie hornín. Svahové deformácie sú viazané na komplexy hornín flyšového charakteru a pokryvy deluviálnych hlinitých sedimentov. Ich vznik je podmienený výskytom ílovcových hornín, nepriaznivým uložením vrstiev, konfiguráciou svahov, bočnou eróziou vodných tokov a množstvom zrážok. Zastúpené sú deformácie typu plošných, frontálnych a prúdových zosuvov rôznej aktivity a hĺbkového dosahu. V hodnotenom území môže predstavovať stavebno-technický problém pri zakladaní vedení podpier.

Seizmicita územia

Podľa STN 73 0036 (Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií) patrí posudzované územie do oblasti 6. stupňa stupnice makroseismickej intenzity MSK-64.

Ložiská nerastných surovín

V širšom okolí sa nenachádzajú žiadne ložiskové územia, ktoré by boli chránené v zmysle platných predpisov (prieskumné územie, chránené ložiskové územie alebo dobývací priestor) a stretom záujmov s realizáciou zámeru.

III.1.2. Klimatické pomery

Hodnotené územie sa zaraďuje z hľadiska klimatických podmienok do oblasti horskej klímy vlhkej, chladnej s malou intenzitou teplôt (priemerná januárová teplota: $T_1 = -5,0 \text{ } ^\circ\text{C}$ a priemerná júlová teplota: $T_7 = +13,5 \text{ až } 16,0 \text{ } ^\circ\text{C}$). O celkove chladnom podnebí opisovaného územia svedčí aj vysoký výskyt tzv. mrazových dní (s minimálnou dennou teplotou pod $0 \text{ } ^\circ\text{C}$) v roku, ktorých v nižších polohách býva priemerne 120-140 a v pohoriach 160-180, a nevysoký počet tzv. letných dní (s maximálnou dennou teplotou $25 \text{ } ^\circ\text{C}$ a viac) -20-30 v Oravskej kotline a doline Oravy, 0 vo vrcholových častiach Beskýd. Hodnotené územie sa vyznačuje nielen celkove studeným, ale aj značne vlhkým podnebím. Priemerný ročný zrážkový úhrn je 800 až 1100 mm.

Priemerný počet dní v roku so snehovou pokrývkou: 130. Priemerná výška snehovej pokrývky: 150 cm. Najviac zrážok pripadá na júl (napr. Trstená 146 mm r. 1982, Oravská Polhora 138 mm, Oravská Lesná 142 mm, Pilsko 200 mm a pod.), menej na zimné mesiace.

Priemerná výška celkovej snehovej pokrývky CSP (cm) v Oravskej Lesnej za posledných 5 zím

Mesiac	XI	XII	I	II	III
rok	Priemer CSP (cm)				
2008-2009	7,3	7,5	28,5	57,0	38,6
2009-2010	0,0	24,7	47,9	71,1	59,9
2010-2011	31,1	28,5	80,4	125,8	125,7
2011-2012	12,4	51,3	86,4	96,5	96,4
2012-2013	18,3	7,1	23,6	52,8	24,4
Priemer	13,8	23,8	53,3	80,6	69,0

Priemerné mesačné a ročné hodnoty relatívnej vlhkosti v %

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
81	76	68	62	61	62	63	61	64	66	80	85

Priemerná časnosť smerov vetra v %

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
36	157	14	4	23	277	118	17	354

Priemerná rýchlosť vetra $m.s^{-1}$ v roku

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
1,9	1,8	1,9	1,4	2,4	2,2	2,0	1,8	2,0

III.1.3. Voda

Povrchové vody

Riešené územie je súčasťou hydrogeologického rajónu PN 025 (paleogén povodia Bielej Oravy a neogén Oravskej kotliny) a spadá do povodia rieky Váh. Z regionálneho hydrologického hľadiska hranicou katastra prebieha rozhranie rozvodníc oblasti Slovenských Beskyd a rozvodnice dunajsko-viselskú, čo je súčasťou hlavnej európskej rozvodnice úmoria čienomorského a baltského. Plocha povodia Bielej Oravy, ktorá zbiera vody z celého územia obce je 82,70 km. Najvýznamnejším tokom v území je rieka Biela Orava a jej prítoky (Nová rieka, Juríkovpotok, Katrenčíkov potok, Bukovínsky a Magurský potok).

Hydrologické údaje hlavných tokov – Biela Orava a Juríkov potok

Tok	Profil	Hydrolog. č.	A (km)	Qa (m ³ .s ⁻¹)	Qmd (m ³ .s ⁻¹)					
					90	180	270	330	355	364
Juríkov potok	Or. Lesná Rkm 3,40	4-21-03-008	14,49	0,315	0,335	0,175	0,100	0,065	0,045	0,027
Biela Orava	Or. Lesná Rkm 24,15	4-21-03-005	27,77	0,580	0,620	0,320	0,185	0,130	0,075	0,040

Vysvetlivky: A – Plocha povodia

Qa – Dlhodobý ročný prietok

Qmd – Priemerné denné prietoky dosiahnuté, alebo prekročené priemerne počas „m“ dní v roku

Qm – Priemerné mesačné prietoky

Qm – Juríkov Potok

mesiac / rok	XI.	XII.	I.	II.
2009	0,123	0,068	0,519	0,949
2010	0,387	0,244	0,210	0,079
2011	0,109	0,140	0,270	0,549
2012	0,403	0,297	0,155	0,104
2013	0,050	0,101	0,106	0,120

Qm – Biela Orava

mesiac / rok	XI.	XII.	I.	II.
2009	0,234	0,125	0,956	1,748
2010	0,712	0,449	0,388	0,145
2011	0,201	0,258	0,499	0,847
2012	0,503	0,397	0,154	0,124
2013	0,091	0,186	0,119	0,221

Podzemné vody

V hodnotenom území možno vyčleniť niekoľko hydrogeologických celkov, charakteristických z pohľadu hydraulických vlastností a režimu podzemných vôd. Z hľadiska vplyvu uvažovanej činnosti na podzemné vody, možno v zásade hovoriť o horizonte podzemných vôd povrchovej kvartérnej vrstvy a o podzemných vodách predkvartérneho substrátu. Predkvartérne podložie je reprezentované flyšovými sedimentmi paleogénu. Súvrstvie ako celok predstavuje veľmi nízko zvodnené prostredie (koeficient prietochnosti $T \leq 1.104^{-6} \text{ m}^2/\text{s}$, špecifická výdatnosť zdrojov $q \leq 0,1 \text{ l/s/m}$). Zvodnenie je viazané prakticky iba na zónu zvetrávania. Voda infiltrovaná zo zrážok v prevažnej miere odteká pripovrchovou zónou súbežne s povrchom terénu a odvodňuje sa v prameňoch, alebo rozptýleným odtokom do povrchových tokov a ich náplavov. V morfológicky exponovanejších častiach reliéfu väčšina podzemnej vody odteká laterálne vo vrchnej časti pripovrchovej zóny (v zvetralinovom plášti

a deluviálnych sedimentoch). V oblastiach bez zrážok sa táto zóna pomerne rýchlo odvodní. Pramene, ktoré sú obvykle veľmi malej výdatnosti (0,01 – 0,1 l/s), preto veľmi citlivo reagujú na zrážky. Pri vhodných morfológických podmienkach sú vrstvy pieskovcov odvodňované cez povrchovú vrstvu kvartérnych deluviálnych sedimentov, čo často spôsobuje vznik rozsiahlych plošných mokrín odvodňovaných údolnými prameňmi s výdatnosťou rádovo 0,1 l/s. Výdatnejšie a stálejšie pramene sú viazané na hlbší obeh podzemnej vody v pieskovcoch, z ktorých sú odvodňované spravidla v terénnych depresiách, vo forme vrstevných prameňov vznikajúcich na kontakte vrstiev pieskovcov s nepriepustnými vrstvami ílovcov. V povrchovej vrstve kvartéru majú dominantné zastúpenie prevažne hlinítokamenitými suťami a zvetralinami. Vzhľadom na charakter podložia je hlinitá zložka reprezentovaná prevažne ílovitou zeminou, čo spôsobuje veľmi slabú priepustnosť tejto vrstvy (k_f v rozsahu rádov 10^{-6} – 10^{-9} m/s). tieto sedimenty sú napájané výlučne atmosferickými zrážkami. Hĺbka hladiny podzemnej vody závisí na klimatických pomeroch a morfológii terénu. Deluviálne sedimenty nepredstavujú významný kolektor podzemnej vody. Významnejším kolektorom podzemných vôd v záujmovom území sú kvartérne náplavy poriečnych nív a dejekčných kužeľov. Reprezentované sú piesčitými štrkami, ktoré sú prekryté rôzne mocnou vrstvou povodňových sedimentov. Podzemná voda sa nachádza v cca 2-4 m a kolíše v závislosti od hydrologických stavov v rieke. Priepustnosť štrkov sa najčastejšie pohybuje v rozmedzí rádu koeficienta filtrácie k_f 10 m/s. Podzemná voda hodnoteného územia sa využíva ako lokálne zdroje pitnej a úžitkovej vody. Okrem povrchových odberov (upravené studničky a pramene) lokálneho významu sa využívajú aj miestne studne, hĺbené alebo vŕtané.

Minerálne vody

V širšom okolí posudzovanej lokality sa nevyskytujú zdroje minerálnych vôd.

Ochrana pred povodňami

Základné opatrenia:

Ochrana pred povodňami sú činnosti, ktoré sú zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozenom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

Ochranu pred povodňami vykonávajú

- a) orgány ochrany pred povodňami podľa § 22 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami:
 - Ministerstvo životného prostredia SR,
 - krajské úrady životného prostredia,
 - okresné úrady životného prostredia,
- b) ostatné orgány štátnej správy,
- c) orgány územnej samosprávy,
- d) povodňové komisie,
- e) správca vodohospodársky významných vodných tokov a správcovia drobných vodných tokov,
- f) vlastníci, správcovia a užívatelia pozemkov, stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území,
- g) iné osoby.

Každý je povinný vykonať opatrenia umožňujúce plynulý a neškodný odtok vody na pozemkoch, stavbách, objektoch a zariadeniach, ktoré má vo vlastníctve, v správe alebo v užívaní.

Každý, kto zistí nebezpečenstvo povodne alebo povodeň, je povinný to ihneď ohlásiť orgánu ochrany pred povodňami, povodňou ohrozenej obci, správcovi vodohospodársky významných vodných tokov alebo správcovi drobného vodného toku. Ak nemožno nebezpečenstvo povodne alebo povodeň ohlásiť vyššie uvedeným subjektom, nebezpečenstvo povodne alebo povodeň sa ohlasuje na linky tiesňového volania integrovaného záchranného systému, Hasičského a záchranného zboru alebo Policajného zboru.

Opatrenia na ochranu pred povodňami sa vykonávajú preventívne, v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne, po povodni.

Cyklus manažmentu povodňových rizík):

1. Ochrana (preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami).
2. Pripravenosť (povodňové plány, meteorologické a hydrologické predpovede a varovanie).
3. Reakcia na nebezpečenstvo (vykonávanie opatrení na ochranu pred povodňami počas povodní).
4. Odstraňovanie škôd a obnova.

5. Poučenie (prehodnocovanie a aktualizácia plánov).

Stupne povodňovej aktivity:

Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, rovnako ako predchádzajúci zákon č. 666/2004 Z. z., ustanovuje tri stupne povodňovej aktivity, pričom III. stupeň povodňovej aktivity charakterizuje najväčšie ohrozenie povodňou. Rozdiel medzi uvedenými zákonmi je v tom, že podľa zákona č. 666/2004 Z. z. o ochrane pred povodňami mali jednotlivé povodňové stupne svoje názvy:

- ~~I. stupeň povodňovej aktivity sa nazýval „stav bdelyosti“,~~
- ~~II. stupeň povodňovej aktivity sa nazýval „stav pohotovosti“,~~
- ~~III. stupeň povodňovej aktivity sa nazýval „stav ohrozenia“,~~

V zákone č. 7/2010 Z. z. sú ustanovené stupne povodňovej aktivity bez názvov.

Príčinou vypustenia názvov pre stupne povodňovej aktivity zo zákona č. 7/2010 Z. z. bola nepriama pojmová kolízia so zákonom č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu, podľa ktorého je obdobie ohrozenia (t. j. tiež „stav ohrozenia“ počas povodne) krízovou situáciou a jej riešenie už patrí do oblasti krízového riadenia vykonávaného orgánmi krízového riadenia ustanovenými v § 3 zákona č. 387/2002 Z. z.

I. stupeň povodňovej aktivity nastáva:

- a) pri dosiahnutí vodného stavu alebo prietoku určeného v povodňovom pláne a pri stúpajúcej tendencii hladiny vody; spravidla je to stav, keď sa voda vylieva z koryta vodného toku a dosahuje päť hrádze pri ohrádzovanom vodnom toku, hladina vody stúpa a je predpoklad dosiahnutia brehovej čiary koryta neohradzovaného vodného toku,
- b) na začiatku topenia snehu pri predpoklade zväčšovania odtoku podľa meteorologických predpovedí a hydrologických predpovedí,
- c) pri výskyte vnútorných vôd, ak je hladina vody v príľahlých vodných tokoch vyššia ako hladina vnútorných vôd.

II. stupeň povodňovej aktivity sa vyhlasuje

- a) pri dosiahnutí vodného stavu alebo prietoku určeného v povodňovom pláne a pri stúpajúcej tendencii hladiny vody,
- b) na neohrádzovanom vodnom toku, ak hladina vody v koryte vodného toku dosiahne brehovú čiaru a má stúpajúcu tendenciu,
- c) počas topenia snehu, ak podľa informácie poskytnutej predpovednou povodňovou službou možno očakávať rýchle stúpanie hladín vodných tokov,
- d) vtedy, keď vodou unášané predmety vytvárajú v koryte vodného toku, na moste alebo na priepuste bariéru, pričom hrozí zatarasenie prietokového profilu a vyliatie vody z koryta vodného toku,
- e) pri chode ľadov na vyššie položených úsekoch vodných tokov v povodí, keď sa predpokladá vznik ľadovej zátarasy, ľadovej zápchy a hrozba vyliatia vody z koryta vodného toku,
- f) pri tvorbe vnútrovodného ľadu a zamŕzaní vody v účinnom prietokovom profile, keď sa predpokladá vyliatie vody z koryta,
- g) pri výskyte vnútorných vôd, ak sa prečerpávaním vody dodrží maximálna hladina vnútorných vôd stanovená v manipulačnom poriadku vodnej stavby.

III. stupeň povodňovej aktivity sa vyhlasuje

- a) pri dosiahnutí vodného stavu alebo prietoku určeného v povodňovom pláne,
- b) na neohrádzovanom vodnom toku pri prietoku presahujúcom kapacitu koryta vodného toku, ak voda zaplavuje priľahlé územie a môže spôsobiť povodňové škody,
- c) na ohrádzovanom vodnom toku pri nižšom stave, ako je vodný stav určený pre III. stupeň povodňovej aktivity, ak II. stupeň povodňovej aktivity trvá dlhší čas alebo ak začne premokať hrádza, prípadne nastanú iné závažné okolnosti, ktoré môžu spôsobiť povodňové škody,
- d) vtedy, keď vodou unášané predmety vytvorili v koryte vodného toku, na moste alebo priepuste bariéru a voda sa vylieva z koryta vodného toku a môže spôsobiť povodňové škody,
- e) pri chode ľadov po vodnom toku alebo vo vodnej nádrži, ak je priame nebezpečenstvo vzniku ľadovej zátarasy, ľadovej zápchy alebo ak sa zátarasa alebo zápcha už začala tvoriť a voda sa vylieva z koryta vodného toku a môže spôsobiť povodňové škody,
- f) pri výskyte vnútorných vôd, ak pri plnom využití kapacity čerpacej stanice a pri jej nepretržitej prevádzke voda stúpa nad maximálnu hladinu určenú manipulačným poriadkom vodnej stavby,
- g) pri privalových dažďoch extrémnej intenzity,

- h) pri záplave územia vodou z koryta vodného toku pod vodnou stavbou, ktorú spôsobila porucha alebo havária objektov alebo zariadení vodnej stavby.

I. stupeň povodňovej aktivity zaniká

- a) pri poklese hladiny vodného toku pod úroveň určenú povodňovým plánom a vtedy, keď má hladina vody klesajúcu tendenciu,
- b) na neohrádzovaných vodných tokoch, keď voda klesne pod brehovú čiaru,
- c) pri výskyte vnútorných vôd, keď je hladina vody v priľahlých vodných tokoch nižšia ako hladina vnútorných vôd a vnútorné vody možno odvádzať samospádom.

II. stupeň povodňovej aktivity a III. stupeň povodňovej aktivity sa odvoláva, keď

- a) vodný stav a prietok klesne pod hladinu určenú v povodňovom pláne,
- b) pominú dôvody, na základe ktorých sa vyhlásil II. stupeň povodňovej aktivity alebo III. stupeň povodňovej aktivity a vykonali sa nevyhnutné technické opatrenia na zamedzenie vzniku ďalších povodňových škôd.

Po odvolaní III. stupňa povodňovej aktivity je vyhlásený až do odvolania II. stupeň povodňovej aktivity, počas ktorého sa dokončia povodňové zabezpečovacie práce a povodňové záchranné práce. II. stupeň povodňovej aktivity a III. stupeň povodňovej aktivity vyhlasuje a odvoláva na návrh SVP š. p., správcu drobného vodného toku alebo z vlastného podnetu:

- starosta obce pre územie obce,
- prednosta OÚŽP pre územie viacerých obcí alebo pre územie obvod,
- prednosta KÚŽP na vodných tokoch, ktoré pretekajú dvoma alebo viacerými územnými obvodmi kraja,
- minister životného prostredia SR na hraničných úsekoch vodných tokov alebo pre územie, ktoré presahuje územný obvod kraja.

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje, keď sily a prostriedky vyčlenené podľa povodňových plánov na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác nestačia na odvrátenie bezprostredného ohrozenia životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva alebo životného prostredia povodňou.

Mimoriadnu situáciu možno vyhlásiť, keď:

- 1) bol vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity,
- 2) vyhlásenie mimoriadnej situácie navrhuje orgán ochrany pred povodňami (OÚŽP, KÚŽP alebo MŽP SR).

Obce môžu po vyhlásení III. stupňa povodňovej aktivity z vlastného podnetu ihneď vyhlásiť mimoriadnu situáciu. Pri vyhlásení mimoriadnej situácie sa postupuje podľa zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva.

Obec alebo orgán ochrany pred povodňami, ktorý vyhlásil alebo odvolal stupeň povodňovej aktivity, bezodkladne o tom informuje podľa povodňového plánu

- orgány ochrany pred povodňami,
- orgány štátnej správy,
- Hasičský a záchranný zbor,
- právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov, ktoré sú zaradené do ochrany pred povodňami,
- SVP, š. p. a dotknutých správcov drobných vodných tokov,
- SHMÚ.

Vyhlásený stav pohotovosti alebo stav ohrozenia môže trvať aj po poklese hladiny pod príslušnú niveletu na vodočte, ak ešte pretrvávajú dôvody, ktoré viedli k ich vyhláseniu. Môže to byť napríklad porucha vodnej stavby (porušená hrádza, ľadochod) nutnosť pokračovania povodňových záchranných prác (vyčerpávanie vôd z pivníc, odstraňovanie bahna, obnova životne dôležitých sietí, a pod.) alebo povodňových zabezpečovacích prác (usmernenie prietoku do pôvodného koryta, čerpanie vnútorných vôd, uvoľňovanie koryta od nánosov alebo ľadu, a pod.).

Opis a rozčlenenie stupňov PA, postup pre vyhlasovanie a odvolávanie PA a zoznam rozhodujúcich a pomocných vodomerných staníc je obsahom povodňových plánov zabezpečovacích prác.

Organizácia ochrany pred povodňami:

Ochranu pred povodňami vykonávajú:

- a) orgány ochrany pred povodňami, ktorými sú podľa § 22 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z. z.:
 - Ministerstvo životného prostredia SR,
 - krajské úrady životného prostredia,
 - okresné úrady životného prostredia,
- b) ostatné orgány štátnej správy,
- c) orgány územnej samosprávy,
- d) povodňové komisie,

- e) správca vodohospodársky významných vodných tokov a správcovia drobných vodných tokov,
- f) vlastníci, správcovia a užívatelia pozemkov, stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území,
- g) iné osoby.

§22 ods. 2 zákona č. 7 ustanovuje:

Ochranu pred povodňami riadia a zabezpečujú aj obce.

Vláda, orgány ochrany pred povodňami a obce zriaďujú povodňové komisie ako svoj poradný a výkonný

orgán. Povodňové komisie sú:

- a) Ústredná povodňová komisia,
- b) krajská povodňová komisia,
- c) obvodná povodňová komisia,
- d) povodňové komisie obcí.

Ministerstvo na ochranu pred povodňami zriaďuje operačnú skupinu, ktorá vykonáva službu počas povodní, a ostatné ústredné orgány štátnej správy môžu podľa potreby zriaďovať operačné skupiny. Činnosť operačnej skupiny upravuje pracovný poriadok. Operačné skupiny počas povodňovej situácie vedú povodňový denník.

Pre zabezpečovanie a koordináciu úloh v povodňovej ochrane je zriadený pri ministerstve a Ústrednej povodňovej komisii povodňový dispečing s príslušným technickým a materiálovým vybavením.

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. ako správca vodohospodársky významných a drobných vodných tokov zabezpečuje komplex úloh ochrany pred povodňami, ktorá je organizovaná na báze hydrologických povodí. Štyri odštepne závody SVP – OZ Bratislava, OZ Piešťany, OZ Banská Bystrica a OZ Košice spravujú a riadia ucelené hydrologické celky cez svoje nižšie organizačné zložky – správy, závody. Tento spôsob riadenia umožňuje pri povodňovej aktivite rýchle sústrediť a presunúť kapacity na zabezpečovacie práce do najviac postihnutých oblastí.

Jednotný podnikový dispečing s centrálnym pracoviskom povodňovej a havarijnej služby je zriadený na podnikovom riaditeľstve SVP v Banskej Štiavnici, dispečerské pracoviská sú na všetkých odštepných závodoch a závodoch povodí. Počas povodňovej aktivity prechádzajú tieto pracoviská do režimu povodňového dispečingu s nepretržitou prevádzkou. Jednotný dispečing SVP, š.p. najmä počas rozsiahlejších povodňových situácií, zabezpečuje koordinovaný výkon zabezpečovacích prác v rozsahu celej Slovenskej republiky a úzko

spolupracuje s povodňovými orgánmi. Podáva aktuálne informácie, navrhuje a predkladá opatrenia pre orgány povodňovej ochrany.

Povodne a občania:

Fyzické osoby sú na základe zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami povinní konať tak, aby svojou činnosťou nepoškodzovali vodný tok, vodnú stavbu a nezhoršovali podmienky na prirodzený odtok povrchovej vody z povodia alebo kvalitu vody počas povodne.

Zároveň sú fyzické osoby povinné na zabezpečenie ochrany pred povodňami:

- a) riadiť sa príkazmi obce, orgánu ochrany pred povodňami, obvodného úradu alebo obvodného úradu v sídle kraja,
- b) umožniť vstup orgánu ochrany pred povodňami, povodňovej komisii alebo krízovému štábu, alebo nimi povereným osobám na nehnuteľnosť, ktorú má vo vlastníctve, správe alebo v užívaní pri povodňovej prehliadke, počas III. stupňa povodňovej aktivity a počas mimoriadnej situácie,
- c) poskytnúť osobnú pomoc a vecné prostriedky na ochranu zdravia, majetku, životného prostredia, kultúrneho dedičstva a hospodárskej činnosti pred povodňami; vecné prostriedky sú hnuťelné veci, ktoré sa použijú pri ochrane pred povodňami.

Zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno v potrebnom rozsahu na plnenie povinností súvisiacich so zabezpečovaním ochrany pred povodňami podľa pracovnoprávného predpisu.

Občania môžu znížiť povodňové nebezpečenstvo a rozsah povodňových škôd, ak budú v súlade so stavebným zákonom dodržiavať najmä nasledovné preventívne opatrenia:

- nebudovať provizórne premostenia na vodných tokoch (mosty, lavičky), ktorých konštrukcia priamo obmedzuje prietok vodného toku alebo po deštrukcii v ňom môže vytvoriť prekážku – postupovať v súlade so stavebným zákonom
- zamedziť budovanie provizórnych stavieb na brehoch vodných tokov a v ich tesnej blízkosti (kôlne, prístrešky a pod.), ktoré zužujú prietokové koryto vodného toku
- dbať o riadnu údržbu a statickú bezpečnosť stavieb umiestnených na pobrežných pozemkoch a zabezpečiť ich pred škodlivými účinkami vôd, splaveninami a ľadom
- neukladať odpad akéhokoľvek druhu do koryta toku a do jeho blízkosti
- nevytvárať na brehu vodných tokov skládky materiálov, ktoré môže voda odplaviť a spôsobiť tým upchatie priepustov a mostov (drevo, konáre stromov, slama a pod.),

- bez spolupráce so správcom toku a orgánov štátnej vodnej správy nevykonávať výrub stromov v pobrežných porastoch (porasty stabilizujú koryto toku),
- v blízkosti vodných tokov nevysádzať dreviny bez súhlasu správcu toku, osobitne v blízkosti hrádzí
- svojpomocné spevňovanie brehov zásadne koordinovať so správcom toku (neodborný postup môže mať opačný efekt)
- používať správne agrotechnické postupy, ktorými sa predíde rýchlemu odtoku zrážkových vôd z terénu do vodných tokov a zabráni sa erózii pôdy (orba po vrstevnici, terasy vo svahoch, vsakovacie pásy a pod.)
- v čase nebezpečenstva vzniku povodne odstrániť zo suterénov budov a terénu možnej zátopy predmety a zariadenia, ktoré by vodou mohli byť zničené alebo znehodnotené

Vzájomná spolupráca medzi správcom toku - obcou – a občanmi môže počas zvýšených prietokov výrazne prispieť k zamedzeniu ohrozenia životov a k zmierneniu škôd na majetku štátu, obcí aj občanov.

Za obmedzenie vlastníckeho alebo užívacieho práva a za poskytnutie osobnej pomoci, alebo vecného prostriedku na základe opatrení uložených orgánmi štátnej správy ochrany pred povodňami za účelom zamedzenia alebo zmiernenia nebezpečenstva povodne patrí občanom peňažná náhrada vo výške zodpovedajúcej miere obmedzenia ich práv, ktorú poskytne príslušný úrad životného prostredia.

III.1.4. Pôda

Z hľadiska pôdných pomerov v hodnotenom území dominujú kambizerme kyslé až výrazne kyslé, kambizeme pseudoglejové kyslé, lokálne pseudogleje modálne kyslé a gleje zo zvetralín rôznych hornín. Na väčšine územia sa vyskytujú hnedé lesné pôdy nenasýtené, kyslé s lokálnym výskytom ostrovov tvorených rankrovými pôdami na stredne ťažkých až ťažších zvetralinách. V údolí Bielej Oravy a na niektorých jej prítokoch, vrátane Bukovského potoka, sa vyskytujú pruhy aluviálnych pôd alebo glejových pôd. Retenčná schopnosť pôd je veľká až stredná, priepustnosť stredná. Vlhkostný režim pôd je vlhký. Pôdna reakcia sa pohybuje v rozmedzí slabo kyslá až extrémne kyslá. Zrornosť pôdy: hlinitá a ílovito-hlinitá. Náchylnosť na vodnú eróziu je stredná, na niektorých miestach až silná. Tretí stupeň potenciálnej erózie pôdy, čiže stredná intenzita potenciálneho odnosu pôdy, zodpovedá odnosu 0,51 až 1,50 mm za rok, resp. 5,1 až 15,0 m pôdy na 1 ha za rok. Štvrtý stupeň zodpovedajúci silnej intenzite potenciálneho odnosu pôdy reprezentuje 1,51 až 5,0 mm pôdy

za rok, čiže 15,1 až 50,0 m na i ha za rok. Z hľadiska znehodnotenia pôdy najvýraznejším faktorom je vodná výmoľová a plošná erózia a abrázia pôdy. Táto vzniká najmä na poľných cestách alebo výmoľoch alebo pri dlhodobom odstránení vegetačného krytu. Nakoľko je v hodnotenom území malý výmer poľnohospodárskeho fondu, ktorý sa obrába, strata pôdy nevhodným agrotechnickým postupom je nepatrná. Poľnohospodárska pôda je miestami ohrozená veternou eróziou, nakoľko však v poslednom období sa postupne orná pôda mení na kosné lúky a pasienky, veterná erózie je nepatrná.

III.1.5. Fauna, flóra, vegetácia

Fauna

Voľne žijúce živočíchy širšieho okolia hodnoteného územia sú súčasťou eurosibírskej podoblasti palearktiskej zóny a podľa zoogeografického členenia fauny Slovenska prináležia do vonkajšieho obvodu Západných Karpát (Beskydský okrsok západný). Fauna je tu rozmanitá, druhovo pestrá a bohatá. Z hľadiska výškovej zonácie prevládajú tu podhorské (submontánne) druhy, menej zastúpené sú horské (montánne) druhy a v najnižších polohách v údolí Bielej Oravy a Juríkovho potoka sa objavujú aj teplomilnejšie južné prvky. Druhovú zloženie živočíšnych spoločenstiev je ovplyvnené prirodzenými zmenami prostredia v geologických dobách (zmeny klímy, horotvorné procesy) a činnosťou človeka pri využívaní svojho okolia. Poľnohospodárstvo a urbanizácia vytvárali podmienky pre rozvoj agrobiocenóz a antropocenóz. Tieto živočíšne spoločenstvá postupne vytlačali pôvodné druhy fauny. Premenou lesov na polia a lúky našli aj v chotári Oravskej Lesnej vhodné existenčné podmienky druhy pochádzajúce z juhovýchodných a východných stepí ako jarabica poľná (*Perdix perdix*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Premenou pôvodných jedľobučín na smrekové monokultúry sa rozšírili a premnožili viaceré živočíchy podhorských a horských smrečín ako mniška obyčajná (*Lymantria monacha*), lykožrút smrekový (*Ips typographus*), čížik (*Carduelis spinus*), krivonos (*Loxia curvirostra*) či sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*). Urbanizáciou prírodného prostredia sa udomácnili synantropné druhy ako vrabec domový (*Passer domesticus*), belorítko (*Delichon urbica*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), myš domová (*Mus musculus*), kuna skalná (*Martes foina*). Zväčšovaním areálu rozšírenia sa aj do okolia Oravskej Lesnej dostali prirodzenou cestou nové faunistické prvky ako hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), kanárik obyčajný (*Serinus serinus*), červenák karmínový (*Carpodacus erythrinus*). Bezstavovce Bezstavovce predstavujú kvantitatívne i druhovo najpočetnejšiu skupinu živočíchov. Nájdeme tu zástupcov takmer všetkých systematických skupín bezstavovcov. V stojatých i tečúcich vodách žijú pijavice (*Hirudinea*). V chotári možno nájsť viacero druhov z rodu klepsia (*Glossiphonia*), pijavicu veľkú (*Haemopsis sanguisuga*) a

hltanovky (*Erpobdella*). Z mäkkýšov (*Mollusca*) je známy slimák záhradný (*Helix pomatia*), ktorý žije v záhradách a krovinách. V lesoch žije slimák škvrnitý (*Arianta arbustorum*) a vertiga lesná (*Vertigo pussila*). Tento druh patrí k najmenším suchozemským slimákom. Z ďalších lesných druhov boli v okolí Oravskej Lesnej nájdené bliktra (*Aegopinella nitens*), slizniak lesný (*Arion sylvaticus*), slizniak žltý (*Limax tenellus*), slizovec hnedý (*Arion subfuscus*) a ďalšie druhy (*Vitrea diaphana*, *Vitrea transsylvanica*, *Aegopenilla pura*, *Vitrea crystalina*, *Discus rotundatus*, *Monachoides incarnata*, *Macrogastra plicatula*). V potokoch a na brehoch malých vodných plôch žije vodniak malý (*Lymnaea trunculata*), na vlhkých lúkach a okrajoch vôd sa vyskytuje kochlikopa lesklá (*Cochlicopa lubrica*), jantárovka malá (*Succinea oblonga*) a jantárovka veľká (*Succinea putris*). Fauna pavúkov (*Aranea*) je zastúpená najmä križiakmi (*Araneus diadematus*, *Araneus cucurbitinus*). Významným zástupcom pavúkov slatín, mokradí a rašelinísk v údolí Juríkovho potoka je lovčík pobrežný (*Dolomedes fimbriatus*). Z ďalších pavúkov bol zistený výskyt sliediča obyčajného (*Pardosa mirabilis*), beháčika pásavého (*Salticus scenicus*) a strehúňa škvrniteho (*Lycosa singoriensis*). V domácnostiach, humnách maštaliach sú známe kútniky domové (*Tegenaria domestica*) a dlhonohé kosce domové (*Opilio parietinus*). Najbohatšou triedou živočíšnej ríše je hmyz (*Insecta*). Z podeniek sa v Juríkovom potoku a Bielej Orave vyskytuje *Baetis rhodani*, *Ecdyonurus venosus*, *Rhitrogena semicolorata*, *Baetis muticus*, *Ecdyonurus venosus*, pošvatky zastupuje *Perlodes microcephalus* a potočníky druhy *Allogamus uncatus*, *Brachycentrus montanus*, *Rhyacophila nubila*, *Hydropsyche instabilis*. Z pakomárov (*Chironomidae*) a iných dvojkrídlavcov (*Diptera*) sa vyskytuje v Bielej Orave *Paratrichotopus niger*, *Paratrichotopus rufiventris*, *Polypedilum convictum*, *Synorthocladius semivirens*, *Tvetenia Calvescens*. Z vážok boli zistené šidielko modré (*Coenagrion puella*), vážka štvorškrnná (*Sympetrum quadrimaculatum*), vážka červená (*Sympetrum sanguineum*), šidlo modré (*Aeschna cyanea*). Blanokrídlavce (*Hymenoptera*) zastupujú v okolí Oravskej Lesnej čmele (*Bombidae*). V chotári boli zistené druhy *Bombus terrestris*, *Bombus lucorum*, *Megabombus pascuorum*, *Megabombus hortorum* a *Megabombus veteranus*. Z chrobákov (*Coleoptera*) sú početné bystrušky kožovité (*Carabus coriaceus*), bystrušky fialové (*Carabus violaceus*), bystruška medená (*Carabus cancellatus*), behúnik lesklý (*Bombidion lampros*), utekáčik obyčajný (*Pterostichus vulgaris*) a svižníky poľné (*Cicindela campestris*). Z koprofágov, vyhľadavajúcich ako zdroj potravy exkrementy živočíchov je v chotári bežný lajniak obyčajný (*Geotrupes stercorarius*) a hnojník obyčajný (*Aphodius fimetarius*). Pestrá je paleta bzdôch (*Heteroptera*), z ktorých bola v chotári Oravskej Lesnej zistená korčuliarka (*Geris gibbifer*), hladinárka člnkovitá (*Velia caprai*), chrbtoplávka žltkastá (*Notonecta glauca*), splošťula bahenná (*Nepacineria*), vodomerka obyčajná (*Hydrometra stagnorum*). Škodcami v lesnom hospodárstve je podkôrny hmyz, u ktorého sme v poslednom období svedkami početných gradácií (premnoženia) aj v okolí

Oravskej Lesnej. Medzi najvýznamnejších škodcov patrí lykožrút smrekový (*Ips typographus*), lykožrút lesklý (*Pityogenes chalcographus*), lykokaz matný (*Polygraphus polygraphus*), lykokaz smrekový (*Dendroctonus micans*) a drevokaz čiarkovaný (*Tripodendron lineatum*). Z motýľov (*Lepidoptera*) sa vyskytuje bábôčka pávooká (*Nymphalis io*), bábôčka osiková (*Nymphalis antiopa*), bábôčka admirálska (*Vanessa atalanta*), žltáček rašeltliakový (*Gonepteryx rhamni*), žltáček ranostajový (*Colias hyale*) a žltáček žeruchový (*Anthocharis cardamine*). Na lesných čistinách a rúbaňach možno pozorovať nádherného dúhovca väčšieho (*Apatura iris*). K zaujímavým patria lišaje. V Oravskej Lesnej sa vyskytuje lišaj topoľový (*Laothoe populi*), lišaj marinkový (*Macroglossum stellarum*). Jedným z najnápadnejších a najväčších denných motýľov je vidlochovost feniklový (*Papilio machaon*). Stavovce Prehľad stavovcov skúmaného územia je z dôvodu prehľadnosti rozdelený do systematických skupín a základných typov biotopov, v ktorých sa jednotlivé druhy najčastejšie vyskytujú. Ryby Ichtyofauna chotára je druhovo pomerne chudobná, viazaná predovšetkým na Bielu Oravu a Juríkov potok. Druhové zloženie i biomasa rýb v týchto tokoch však v priebehu roka značne kolíše. Tieto zmeny spôsobujú procesy migrácie rýb v období rozmnožovania sa (reofilné druhy). Takto sú vody Bielej Oravy obohatené v jarnom období početnými húfmi ostriežov (*Perca fluviatilis*), jalcov hlavatých (*Leuciscus cephalus*). Trvalým obyvateľom Bielej Oravy a Juríkovho potoka je belica obyčajná (*Alburnus alburnus*), jalec obyčajný (*Leuciscus leuciscus*), hlaváč obyčajný (*Cottus gobio*) a hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilopus*), čerebľa (*Phoxinus phoxinus*). Rybársky atraktívne v Bielej Orave sú pstruhy potočné (*Salmo trutta morpha fario*) a lipne timiánové (*Thymallus thymallus*). Obojživelníky Táto skupina živočíchov je zastúpená kunkou žltobruchou (*Bombina variegata*), ktorú nájdeme v kalužiach i koľajách po kolesách áut po celom chotári. Rozšírený je aj skokan hnedý (*Rana temporaria*). Na poliach a v záhradách sa vyskytuje ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a ropucha zelená (*Bufo viridis*), ktorá sa vyhýba súvislejším lesným komplexom. Z mlokov bol zistený mlok karpatský (*Triturus montandoni*), ktorý je karpatským endemitom a mlok vrchovský (*Triturus alpestris*). Vzácnnejšie sa vyskytuje salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*) Plazy Z plazov sa v chotári početne vyskytuje jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) a na vlhkejších miestach a v lesoch je hojná jej menšia príbuzná jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*). Na lesných čistinách a rúbaniskách sa vyskytuje slepúch lámavý (*Anguis fragilis*). Hady okolia Oravskej Lesnej reprezentuje vretenica severná (*Vipera berus*), ktorá sa tu vyskytuje aj v čiernej forme (*Morphra prester*). Táto čierna forma vretenice je rozšírená na vlhkejších miestach. Zaujímavosťou z ríše hadov v chotári je nález užovky obyčajnej (*Natrix natrix*) v osade Demänová. Vtáky V sledovanom území bolo doteraz zaznamenaných 112 druhov vtákov, z toho 65 % nidifikantov a pravdepodobných hniezdičov. Napriek tomu, že druhové zloženie avifauny chotára nie je v porovnaní s inými oblasťami veľmi pestré, zistili sa aj v okolí Oravskej Lesnej vzácne a

pozoruhodné druhy. V okolí Bielej Oravy i Juríkovho potoka sú rozšírené vodné druhy ako kačica divá (*Anas platyrhynchos*), vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*), kalužiačik malý (*Actitis hypoleucos*). Vzácnnejší je rybárik riečny (*Alcedo atthis*). Až v týchto častiach Bielej Oravy možno pozorovať aj volavky popolavé (*Ardea cinerea*), čajky smejivé (*Larus ridibundus*) i čajky bielohlavé (*Larus cachinnans*) a za potravou tu občas zalietavajú až z Oravskej priehrady aj rybáre riečne (*Sterna hirundo*). Na štrkových laviciach hniezdi kulík riečny (*Charadrius dubius*). V okolí vodných tokov hniezdi aj trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), hniezdo ktorého bolo nájdené aj priamo v intraviláne obce. Ďalšou významnou skupinou ornitocenóz chotára sú vtáky polí a lúk. Početné sú škovránky poľné (*Alauda arvensis*). Vzácnnejšie hniezdia cíbiky chochlaté (*Vanellus vanellus*). Typickými druhmi tejto skupiny sú jarabice (*Perdix perdix*) a prepelice (*Coturnix coturnix*). Medzi vzácne vtáky lúk patrí chrapkáč poľný (*Crex crex*). Z dravcov lovia na poliach a lúkach myšiaky lesné (*Buteo buteo*), sokoly myšiare (*Falco tinnunculus*) ale aj orly krikľavé (*Aquila pomarina*). Vzácnnejšie sa tu objavuje aj orol skalný (*Aquila chrysaetos*). Ako zimný hosť sa v októbri až novembri objavuje myšiakseverský (*Buteo lagopus*). Špecifické podmienky poskytuje vtákovi les. Lesné ornitocenózy patria medzi najstaršie živočíšne spoločenstvá chotára, ktoré tu existovali ešte pred príchodom človeka. Typickými lesnými operenými dravecami sú myšiaky, jastrab veľký (*Accipiter gentilis*) a jastrab krahulec (*Accipiter nisus*). Zo sov je rozšírená sova obyčajná (*Strix aluco*), vzácnejšie bola pozorovaná jej väčšia príbuzná sova dlhochvostá (*Strix uralensis*). K menej známym a vzácnym patrí pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*) a kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*). Pri charakteristike lesných spoločenstiev vtákov nemožno zabudnúť na d'atle, z ktorých je známy tesár čierny (*Dryocopus martius*) a d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*). Zo vzácnejších d'atlov bol v chotári pozorovaný d'ubník trojprstý (*Picoides tridactylus*) a v brehových porastoch jelšín aj žlna sivá (*Picus canus*). Vzácne bol pozorovaný v brehových porastoch Bielej Oravy aj d'ateľ malý (*Dendrocopos minor*). Nezastupiteľné miesto v lesných spoločenstvách majú spevavce. Medzi hojné patria pinky (*Fringilla coelebs*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka hôrna (*Parus ater*), sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*), čížik (*Carduelis spinus*). K najmenším vtákom lesov patrí oriešok (*Troglodytes troglodytes*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*) a králik ohnivohlavý (*Regulus ignicapillus*). Z ďalších druhov sa v chotári vyskytuje červienka (*Erithacus rubecula*), krivinos (*Loxia curvirostra*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), ľabtuška lesná (*Athya trivialis*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*) a kolibkárik spevavý (*Phylloscopus trochilus*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*). Zriedkavý je brhlík európsky (*Sitta europaea*). V súvislejších lesných komplexoch Úšustu a Pará_a sa dodnes zachovala pomerne stabilná populácia tetra hlučáňa (*Tetrao urogallus*) a jariabka lesného (*Tetrastes bonasia*). Početné sú vtáčie spoločenstvá krovín, poľných lesíkov a okrajov hôr. Medzi typických zástupcov tejto skupiny vtákov chotára patrí penica hnedokrídla

(*Sylvia communis*), penica popolavá (*Sylvia curruca*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), straka obyčajná (*Pica pica*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), červenák karmínový (*Carpodacus erythrinus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtus*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*) a konôpka (*Carduelis cannabina*). Na zamokrených lúkach, v mokradiach a rašeliniskách v doline Juríkovho potoka sa vyskytuje a hniezdi prhl'aviar červenkastý (*Saxicola rubetra*) a ľabtuška lúčna (*Anthus pratensis*). Vzácnou bola počas transmigrácie pozorovaná močiarnica mekotavá (*Gallinago gallinago*). Osobitnú skupinu tvoria synantropné druhy, prispôsobené životu v blízkosti človeka. Medzi najznámejšie vtáky v Oravskej Lesnej nesporne patria vrabce domové (*Passer domesticus*), zelienky (*Carduelis chloris*), drozdy čierne (*Turdus merula*), žltouchvosty domové (*Phoenicurus ochruros*), lastovičky (*Hirundo rustica*), belorítky (*Delichon urbica*) i trasochvosty biele (*Motacilla alba*). Cicavce Z cicavcov si okrem poľovnej raticovej zveri ako je jeleň, srnec, diviak zasluhujú pozornosť mäsožravce. V chotári je v posledných rokoch pomerne početný vlk (*Canis lupus*). Vzácnnejšie sa objaví aj medveď hnedý (*Ursus arctos*). Početné sú líšky (*Vulpes vulpes*). V Bielej Orave a nepravidelne aj v Juríkovom potoku sa vyskytuje vydra riečna (*Lutra lutra*). Menej vzácnym vodným cicavcom je duloonica väčšia (*Neomys fodiens*). Na močiarnom spoločenstve je viazaný hraboš mokradný (*Microtus agrestis*). V lesných porastoch a na okrajoch lesov sú početné hrdziaky hôrne (*Clethrionomys glareolus*), ryšavky lesné (*Apodemus sylvaticus*) a ryšavky žltohrdlé (*Apodemus flavicollis*). Z hmyzožravcov (Insectivora) bol zistený piskor obyčajný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*). Vo vyšších polohách a v doline Juríkovho potoka sa vzácnnejšie vyskytuje piskor horský (*Sorex alpinus*). Z plchov je v krovinách a v lesných okrajoch bežný plšík lieskový (*Muscardinus avellanarius*). K vzácnnejším druhom patrí myšovka vrchovská (*Sicista betulina*). Živočíšstvo hodnoteného územia (kontaktnej zóny) V dotknutom území a kontaktnej zóne bolo inventarizačným prieskumom doplneným pozorovaniami z obdobia posledných 7 rokov (2000-2007) zistených celkovo 23 druhov bezstavovcov a 66 druhov stavovcov. Z tohto počtu boli 7 druhov rýb, 4 druhy obojživelníkov, 3 druhy plazov, 41 druhov vtákov a 11 druhov cicavcov.

Flóra

Podľa fytogeografického členenia patrí Oravská Lesná do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale), obvodu západobeskydskej flóry (Beschidium occidentale), okresu Západné Beskydy. Pozdĺž Bielej Oravy, a Juríkovho potoka sa ostrovčekovite zachovali spoločenstvá horských jelšín (*Alnetum incanae*). Z drevín sú tu zastúpené jelša sivá (*Alnus incana*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), čremcha strapcovitá (*Prunus padus* ssp. *padus*) a vrbka krehká (*Salix fragilis*). Z nižších vrúb je hojná vrbka purpurová (*Salix purpurea*) a vrbka rakyta (*Salix caprea*). Z ďalších drevín tu nájdeme krušinu jelšovú (*Frangula*

alnus), kalinu obyčajnú (*Viburnum opulus*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*). Pomerne vzácny je lykovec jedovatý (*Daphne mezereum*). Druhovú zloženú je do značnej miery ovplyvnenú splavovaním druhov z vyšších polôh a prenikaním rastlín z okolitých lúk a polí. Z bylín sa uplatňujú veternica hájna (*Anemone nemorosa*), iskerník zlatožltý (*Ranunculus auricomus*), záružlie močiarné (*Caltha palustris* ssp. *laeta*), devätsil biely a lekársky (*Petasites albus*, *P. hybridus*), prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*), krkoška voňavá (*Chaerophyllum aromaticum*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), zárafa červenožltá (*Orobanche flava*), kuklík potočný (*Geum rivale*), kozonoha hoscova (*Aegopodium podagraria*), angelika lesná (*Angelica sylvestris*), žltuška orlíčkolistá (*Thalictrum aquilegiifolium*), tužobník brestový (*Filipendula ulmaria*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*), kostihoj hlúznatý (*Symphytum tuberosum*) jarmanka väčšia (*Astrantia major*), valeriána lekárska (*Valeriana officinalis*). Do týchto spoločenstiev často prenikajú aj vodou splavené druhy z vyšších polôh a lesov, ako kokorík praslenatý (*Polygonatum verticillatum*), prvosenka vyššia (*Primula elatior*), prilbica pestrá (*Aconitum variegatum*), kamzičník rakúsky (*Doronicum austriacum*), čisteč lesný (*Stachys sylvatica*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*), bodliak lopúchovitý (*Carduus personata*). V chotári Oravskej Lesnej sú pomerne rozšírené lúky, pasienky a spoločenstvá obilnín a okopanín. Tieto zaraďujeme medzi sekundárne spoločenstvá, pretože vznikli na plochách, kde predtým rástol les, najmä jedľobučiny, alebo iné rastlinné formácie. Väčšina druhov tu patrí do skupiny svetlomilných prvkov so širokými ekologickými nárokmi. Takmer na všetkých lúkach nájdeme skorocel kopijovitý, ďatelinu plazivú, kostravu červenú, králik biely. Podsevom kultúrnych lúk, ako napríklad reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), timotejka lúčna (*Pheum pratense*), medúnok vlnatý (*Holcus lanatus*), sa floristické zloženie týchto spoločenstiev rôzne mení. Na lúkach brehov vodných tokov s pomerne vysoko položenou hladinou spodnej vody prevláda pakost močiarny, tužobník brestový, kuklík potočný a na mokrých lúkach nachádzame záružlie močiarné, nezábudku močiarnu, pichliač potočný. Na kultúrnych lúkach dominuje ovsík obyčajný a na chudobnejších, kyslých pôdach sa zase uplatňuje vitalita niekoľko málo druhov (najmä tráv), ktoré vytláčajú ostatné byliny. Neustále spásanie a zošľapávanie pasienkov dobytkom spôsobuje, že tieto sú na rozdiel od lúk chudobnejšie na rastlinné druhy. Prevláda tu psica tuhá (*Nardus stricta*), ďatelina plazivá, myší chvost obyčajný, černohlávk obyčajný. Výrazné zmeny nastali u zamokrených vysokosteblových lúk, ktoré sa v minulosti využívali ako kosné lúky. Na zvyškoch týchto spoločenstiev v chotári rastie nezábudka močiarna (*Myosotis palustris*), tužobník brestový (*Filipendula ulmaria*), metlica trsnatá (*Deschampsia caespitosa*), čerkáč obyčajný (*Lysimacha vulgaris*), škripina lesná (*Scirpus sylvaticus*), ostrica čierna (*Carex nigra*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*). Na poliach, alebo na človekom pozmenených a vytvorených miestach (okraje ciest, násypy, jarčeka, okolie ľudských obydlií) sa vyvinuli

druhotné, synantropné rastlinné spoločenstvá, v ktorých sa uplatňujú najmä buriny. V okolí ciest a násypov nachádzame nátržník husí (*Potentilla anserina*), nátržník plazivý (*Potentilla reptans*), lopúch plstnatý (*Arctium tomentosum*), dvojzub trojdielny (*Bidens tripartita*), štiavec kučeravý (*Rumex crispus*), stavikrv vtáčí (*Polygonatum aviculare*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*), skorocel väčší (*Plantago major*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*). Nežiadúcim a nepríjemným hosťom na poliach a v záhradách sú buriny. Vo fytocenózach obilnín sa vyskytuje starček obyčajný (*Senecio vulgaris*), nevädza poľná (*Centaurea cyanus*), kapsička pastierska (*Capsella bursa pastoris*), hviezdica prostredná (*Stelaria media*), redkev ohnicová (*Raphanus raphanistrum*), horčica poľná (*Sinapis arvensis*), veronika roľná (*Veronica arvensis*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), hrachor hľuznatý (*Lathyrus tuberosus*). V spoločenstvách okopanín sú to niektoré druhy zo spoločenstiev obilnín, ďalej druhy ako hluchavka purpurová (*Lamium purpureum*), hluchavka objímavá (*Lamium amplexicaule*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinale*), veronika perzská (*Veronica persica*), praslička roľná (*Equisetum pratense*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), mliečnik kolovratcový (*Tithymalus helioscopius*). Relatívne menej výrazné zmeny nastali v bylinných spoločenstvách lesov. Pôvodné jedľobučiny so smrekom boli síce premenené na smrekové monokultúry, ale viazanosťou nedrevnatého podrastu na podložie a klímu si zachovali tieto bylinné spoločenstvá neporušený charakter. Svedčí o tom prítomnosť typických druhov jedľobučín (uvedené v predchádzajúcom texte). Pre kyslosť ihličnatého opadu ustúpila marinka voňavá a hluchavka žltá. V hornej etáži lesných spoločenstiev bylín sa presadzujú paprade, papraď samčia a papraď samičia, čučoriedky, z tráv metlica krivolaká, chlpaňa lesná a chlpaňa chlpatá, smlz trstový a smlz chĺpkatý, a to najmä na vlhkejších, kyslejších pôdach, kde sú pre obnovu drevín nebezpečnou burinou. Na vlhkejších miestach, v zníženinách, prameniskách a popri potokoch sa vyskytuje deväťsil biely, kozonoha hostcová, škarda močiarna, metlica trsnatá, z machov rakytník lesklý, porastník Schreberov, merík príbuzný a vlnkatý. Vo vyšších nadmorských výškach sa uplatňujú horské druhy ako knôtovka červená, kamzičník rakúsky, mačucha cesnačkovitá, horec luskáčovitý, plavúň púčivý, pakost lesný a na vlhkejších miestach kýchavica biela. V spoločenstvách jedľových smrečín sa uplatňuje rebrovka rôznoлистá (*Blechnum spicant*). Na rubaniskách nájdeme bazu červenú (*Sambucus racemosa*), vrbu rakytu (*Salix caprea*), jarabinu vtáčiu (*Sorbus aucuparia*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), ružu ovisnutú (*Rosa pendulina*). Z bylín sa uplatňuje starček Fuchsov (*Senecio fuchsii*), smlz kroviskový (*Calamagrostis epigejos*) a smlz trsňovníkový (*Calamagrostis arundinaceus*), kropenáč obyčajný (*Eupatorium cannabinum*), konopnica napuchnutá (*Galeopsis tetrahit*), jahoda obyčajná (*Fragaria vesca*), ostrica guľkoplodá (*Carex pilulifera*), kyprina úzkolistá (*Chamaenerion angustifolia*). Na výslunných miestach, na okrajoch ciest a na poliach chotára Oravskej Lesnej nachádzame sporadicky aj teplomilné nížinné a pahorkatinné druhy rastlín. Sú to napríklad loboda

konáristá (*Atriplex patula*), rezeda žltá (*Reseda lutea*), repinka metlinatá (*Neslia paniculata*), divozel čierny (*Verbascum nigrum*), oman smradľavý (*Anthemis cotula*), húľavníkovec lekársky (*Chamaeplium officinale*), stoklas mäkký (*Bromus hordeaceus*). Z adventívnych druhov bola v území nájdená nevädza poľná (*Centaurea cyanus*), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka málokvetá (*Impatiens parviflora*), parumanček nevoňavý (*Tripleurosperum inodorum*), rumanček diskovitý (*Matricaria discoidea*). V chotári rastie aj viacero botanicky a fyto geograficky zaujímavých druhov. Nesporne k nim patria aj zástupcovia karpatských subendemitov ako je zubačka žľaznatá (*Dentaria glandulosa*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*) a margaréta okrúhloolistá (*Leucanthemum waldsteinii*). Z chránených a vzácnych druhov sa vyskytuje šafran karpatský (*Crocus heufflianus*), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), plavúň púčivý (*Lycopodium annotinum*), prilbica pestrá (*Aconitum variegatum*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), bielokvet močiarny (*Parnassia palustris*), mečík škridlicovitý (*Gladiolus imbricatus*), vstavačovec škvrnitý (*Dactylorhiza maculata*), páperník úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), fialka močiarna (*Viola palustris*).

Z hľadiska flóry a vegetácie k najcennejším biotopom a lokalitám v okolí Oravskej Lesnej patria rašelinné lúky a mokrade v alúviách Bielej Oravy a Juríkovho potoka a lesné spoločenstvá na Paráči. Rastlinstvo (flóra a vegetácia) dotknutého územia (kontaktnej zóny). V dotknutom území a kontaktnej zóne bolo inventarizačným prieskumom, doplneným mapovaním z obdobia posledných 12 rokov (1995-2007) zistených celkovo 43 druhov vyšších rastlín. Celé územie predstavuje zachovalý komplex viacerých vegetačných formačných jednotiek: vlhké lúky, krovinné porasty a lesné spoločenstvá. Lesné spoločenstvá V sledovanom území sme determinovali tieto formácie - fytocenózy: Lužné lesy podhorské a horské Ekologicky sa toto spoločenstvo viaže bezprostredne na alúvium Bielej Oravy. Jednotka združuje pobrežné jelšové a jaseňovo-jelšové lužné lesy podzväzu *Alnetion-glutinoso-incanae* O b e r d. 1953, spoločenstvá krovitých vrb zväzu *Salicion eleagni* M o o r 1958 incl. *Epilobion fleischeri* Br.-Bl. 1931, čiastočne *Salicion triandrae* Th.Müller et Görs 1958 a všetky ich vývojové štádiá. Na brehoch Bielej Oravy sa identifikovali aj pionierske spoločenstvá na recentných riečnych naplaveninách. Drevinová zložka je zastúpená hlavne drumi z rodu *Salix* sp. (*Salix eleagnos* Scop., *Salix purpurea* L., menej *Salix fragilis* L.), *Alnus incana* L., z okolitých porastov sa do tohto spoločenstva dostáva smrek obyčajný (*Picea abies* L.) -asociácia *Piceo-Alnetum* Rumner ex. Oberd., 1957. Druhovú zložku bylinnej synúzie je tvorené hygrofilnými a subhygrofilnými ratlinnými druhmi: záružlie horské (*Caltha latheae* Scott, Nyman et Kotschy), (*Cirsium olereaceum* L. Scop.), bodliak lopúchovitý (*Carduus personata* L., Jacq.), pichliač potočný (*Cirsium rivulare* Jacq.), vrbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum* L.) túžobník brestový

(*Filipendula ulmanaria* L. Maxim.), pakost močiarny (*Geranium palustre* L.), deväťsil hybridný (*Petasites hybridus* L. G.M.et Sch.).

Bukové a jedľové lesy kvetnaté Jednotka patrí do širokého zväzu Fagion sylvaticae P a w ł. 1928, podzväzu Asperulo-Fagenion T x. 1955 (Eu-Fagenion O b e r d. 1957). V synúzii podrastu sú dominantné marinka voňavá (*Galium odoratum* L. Scop.), hluchavka žltá (*Galeobdolon luteum* Hudson.) Ďalšie rastlinné druhy: pakost smradľavý (*Geranium robertianum* L.), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella* L.), žindava európska (*Sanicula europea* L.), starček hájny (*Senecio nemorensis* L.), papraď samčia (*Athyrium filix femina* L. Roth.), machy: *Hylocomnium splendens*, *Plagomnium undulatum*, *Pleurozium schreberi* Mitt., *Rhizomnium punctatum*. Jedľové a jedľovo-smrekové lesy Zastúpenie fytoocenóz zväzu Abietion auct., *Vaccinio-Abietion* O b e r d. 1962 p.p. Druhovité zloženie: srnovník purpurový (*Penstemon purpurea* L.), starček hájny (*Senecio nemorensis*.), kyslička obyčajná (*Oxalis acetosella* L.), čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus* L.), papraď samčia (*Athyrium filix femina* L. Roth.), tŕňovka dvojlistá (*Maianthemum bifolium* L.F.W.Schmid), čermel' lúčny (*Melampyrum sylvaticum* L.), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides* Lam., Dandy et Wilmott), kopytník európsky (*Asarum europaeum* L.), metlica krivoľaká (*Avenella flexuosa* L. Trin.), smlz chĺpkatý (*Calamagrostis villosa* Chaix. J.F. Gmelin.) Nelesné spoločenstvá Najvýznamnejšie biotopy predstavujú najmä nelesné mokradné spoločenstvá -vysokobylinné spoločenstvá nív potokov v podhorskom a horskom stupni a vlhkých lúk severovýchodne pod nástupnou stanicou existujúceho vleku (na mieste navrhovanej stanice SL I). Z druhov sa vyskytuje *Filipendula ulmanaria*, *Lysimachia vulgaris*, *Lythrum salicaria*, *Geranium palustre*, *Epilobium hirsutum*, *Valeriana officinalis* agg., *Scirpus sylvaticus*, *Caltha palustris*, *Parnassia palustris*, *Mentha longifolia*, *Dactylorhiza majalis*, *Alchemilla vulgaris*, *Gladiolus imbricatus*. Ostatné nelesné spoločenstvá navrhovaných lyžiarskych vlekov predstavujú hnojené, jedno-až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových tráv: *Arrhenatherum elatius*, *Alopecurus pratensis*, *Trisetum flavescens*, *Anthoxanthum odoratum*, *Festuca rubra*. Ďalšie významné lúčne druhy: *Dactylis glomerata*, *Galium mollugo*, *Geranium pratense*, *Heracleum spondylium*, *Jacea pratensis*, *Leontodon hispidus*, *Phleum pratense*, *Pimpinella major*, *Poa pratensis*, *Trifolium dubium*. Na vlhších miestach preniká *Alopecurus pratensis*, *Colchicum autumnale*, *Festuca pratensis*, *Bromus erectus*, *Campanula glomerata*. Na hrebeni Kohútika, severovýchodne od navrhovanej vrcholovej stanice SL I sme zistili výskyt *Gladiolus imbricatus* a *Dactylorhiza sambucina*. Pozoruhodný je najmä početný výskyt prvého z nich.

Ekosozologické hodnotenie flóry dotknutého územia Všeobecne možno konštatovať, že rastlinné spoločenstvá a zistené druhy rastlín skúmaného územia patria medzi bežné a hojne rozšírené v širšom okolí hornej Oravy. Tomu zodpovedá aj relatívne nízka ekosozologická hodnota rastlín skúmanej lokality:

$EH = (R_i.n_i) + n.0,5 = 10.a + 5.b + 0,5n = 95$ a - európsky významné druhy b - národné významné druhy n - celkový počet zistených druhov Na základe vypočítaného ekosoziologického indexu hodnotíme flóru skúmanej lokality ako málo významnú s nízkou ekosoziologickou hodnotou.

Lesy

V lesoch v okolí obce boli z obojživelníkov pozorované skokany hnedé (*Rana temporaria*). Na brehoch Bielej Oravy bol zistený výskyt mloka vrchovského (*Triturus alpestris*) a mloka karpatského (*Triturus montandoni*). Plazy tu boli zastúpené, jaštericou obyčajnou (*Lacerta agilis*), jaštericou živorodou (*Lacerta vivipara*), slepúchom lámavým (*Anguis fragilis*) a vretenicou severnou (*Vipera berus*). Vtácie spoločenstvá sú do značnej miery ovplyvnené prítomnosťou lúk a intravilánu v hrebeňovej časti a v spodnej časti intravilánu Oravskej Lesnej. Tak sa objavili aj synantropné druhy ako žltouchost domový (*Phoenicurus ochruros*) a trasochvost biely (*Motacilla alba*) ale aj vtáky polí a lúk ako kanárik poľný (*Serrinus serinus*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*) a hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*). Z lesných druhov vtákov boli zistené králiky zlatohlavé a ohnivohlavé (*Regulus regulus*, *Regulus ignicapillus*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), sýkorky (*Parus ater*, *P. major*, *P. cristatus*, *P. montanus*), pinky obyčajné (*Fringilla coelebs*), hýle (*Pyrrhula pyrrhula*), vrchárky modré (*Prunella montanica*) oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), čížiky (*Carduelis spinus*), červienky (*Erithacus rubecula*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*). Na lesných okrajoch sa vyskytuje ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), drozd plavý (*Turdus philomelos*). Ako hniezdič bol zistený aj holub hrivnák (*Columba palumbus*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*). Viaceré druhy zaletujú do zo susedných biotopov: sojky škriekavé (*Garrulus glandarius*), orešnice perlavé (*Nucifraga caryocatactes*), krkavce (*Corvus corax*) ale aj dravce. Z nich boli pozorované na okrajoch lesov myšiaky lesné (*Buteo buteo*), jastraby veľké (*Accipiter gentilis*). V brehových porastoch Bielej Oravy boli zistené kolibkáriky spevavé (*Phylloscopus trochilus*), stehlíky obyčajné (*Carduelis carduelis*), červenák karmínový (*Carpodacus erythrinus*), mlynárky dlhochvosté (*Aegithalos caudatus*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), trsteniarik obyčajný (*Acrocephalus palustris*), sýkorky (*Parus ater*, *P. major*, *P. montanus*), pinky obyčajné (*Fringilla coelebs*), hýle (*Pyrrhula pyrrhula*), vrchárky modré (*Prunella montanica*), oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), čížiky (*Carduelis spinus*), červienky (*Erithacus rubecula*). Z cicavcov boli v lesoch nachádzajúcich sa v lokalite zistené hrdziaky lesné (*Clethrionomys glareolus*), ryšavky žltohrdlé a lesné (*Apodemus sylvaticus*, *A. flavicollis*), piskor obyčajný (*Sorex*

araneus), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), kuna lesná (*Martes martes*).

Lúky a pasienky

Z chrobákov boli na lúkach a pasienkoch v lokalite zámeru zistené bystrušky kožovité (*Carabus coriaceus*), bystrušky fialové (*Carabus violaceus*), bystruška medená (*Carabus cancellatus*) a svižníky poľné (*Cicindela campestris*), lajniak obyčajný (*Geotrupes stercorarius*), hnojník obyčajný (*Aphodius fimetarius*). Z motýľov (*Lepidoptera*) sa vyskytuje bábôčka pávooká (*Nymphalis io*), bábôčka admirálska (*Vanessa atalanta*), žltáček rašeltliakový (*Gonepteryx rhamni*), žltáček ranostajový (*Colias hyale*) a žltáček žeruchový (*Anthocharis cardamine*). Zo vzácnejších druhov bol pozorovaný vidlochvost feniklový (*Papilio machaon*). Početní sú zástupcovia čmeľovitých, z ktorých tu bol zistený *Pyrobombus lapidarius*, *Megabombus veteranus*. Obojživelníky sú zastúpené skokanom hnedým (*Rana temporaria*) a ropuchou obyčajnou (*Bufo bufo*). V kalužiach a koľajách po kolesách traktorov na poľných cestách boli zistené kunky žltobruché (*Bombina variegata*). Na suchších miestach sa vyskytuje jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) a slepúch lámavý (*Anguis fragilis*). Bežnými vtákmi lúk a pasienkov skúmaného územia -lokality sú škovránky poľné (*Alauda arvensis*), strnádka poľná (*Emberhiza citrinella*). V skúmanej lokalite boli zistené prepelice poľné (*Coturnix coturnix*) a chrapkáče poľné (*Crex crex*). Z cicavcov je na lúkach a pasienkoch početný hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*) a piskor obyčajný (*Sorex araneus*). V mokradňovej časti sa vyskytuje hraboš mokradňový (*Microtus agrestis*) a duloznica väčšia (*Neomys fodiens*). Vo vodách Bielej Oravy boli z bezstavovcov zistené viaceré podenky (*Baetis rhodani*, *Ecdyonurus venosus*, *Rhytrogena semicolorata*, *Ecdyonurus venosus*) a potočníky (*Allogamus uncatulus*, *Brachycentrus montanus*, *Rhyacophila nubila*, *Hydropsyche instabilis*). Ichtyofaunu Bielej Oravy tvorí belica obyčajná (*Alburnus alburnus*), jalec obyčajný (*Leuciscus leuciscus*), hlaváč obyčajný (*Cottus gobio*) a hlaváč pásoplutvý (*Cottus poecilopus*), čerebľa (*Phoxinus phoxinus*), pstruh potočný (*Salmo trutta*), lipeň timiánový (*Thymallus thymallus*). Z vodných a pri vode žijúcich vtákov bol na Bielej Orave zistený vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*) a trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*) a kalužiačik malý (*Actitis hypoleucos*).

Kunka žltobruchá (*Bombina variegata*) -Európsky významný druh zaradený v prílohe č. 2 a č. 4 smernice rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) (druhy živočíchov a rastlín, o ktoré má spoločnosť záujem a ktorých ochrana vyžaduje označenie osobitne chránených oblastí a živočíšne a rastlinné druhy o ktoré má spoločnosť záujem a ktoré vyžadujú prísnu ochranu). Kunka žltobruchá bola zistená v kalužiach a koľajách po kolesách áut na poľných cestách. Nakoľko

prevádzka čistiarnie odpadových vôd nezasahuje do lokalít s výskytom druhu nepredpokladáme negatívny vplyv zámeru na priaznivý stav druhu

Mlok karpatský (*Triturus montandoni*) -Európsky významný druh zaradený v prílohe č. 2 a č. 4 smernice rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (smernica o biotopoch) (druhy živočíchov a rastlín, o ktoré má spoločensť záujem a ktorých ochrana vyžaduje označenie osobitne chránených oblastí a živočíšne a rastlinné druhy, o ktoré má spoločensť záujem a ktoré vyžadujú prísnu ochranu) . Výskyt druhu bol zistený Na brehu Bielej Oravy. Podobne ako u predchádzajúceho druhu nepredpokladáme negatívny vplyv výstavby a prevádzky na priaznivý stav druhu. Jedince druhu zimujú v zemi, pod machom, lístím, vetvami a koreňmi stromov. Generačné lokality tu neboli zistené.

Chrapkáč poľný (*Crex crex*) -Európsky významný druh, zaradený v prílohe č. 1 smernice rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva. Chrapkáč poľný je zároveň kritériovým druhom Chráneného vtáčieho územia Horná Orava, ktoré je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhu. V predmetnej lokalite nebol zistený výskyt chrapkáča poľného.

Prepelica poľná (*Coturnix coturnix*) -Európsky významný druh, zaradený v prílohe č. 2 smernice rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva. Prepelica je zároveň výnerovým druhom Chráneného vtáčieho územia Horná Orava, kde hniezdi viac ako jedno percento národnej populácie druhu. V predmetnej lokalite nebol zistený výskyt druhu.

III.1.6. Chránené územia

Národná sústava chránených území – veľkoplošné chránené územia:

V katastrálnom území obce Oravská Lesná sa nachádza Chránená krajinná oblasť Horná Orava na ktorej území platí II. stupeň osobitnej ochrany podľa § 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Chránená krajinná oblasť Horná Orava

Vyhlásená: 1979

Výmera: 70333 ha

Geomorfologický celok: Podbeskydská vrchovina, Podbeskydská brázda, Oravské Beskydy, Oravská kotlina, Oravská Magura

Okresy: Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín

Chránená krajinná oblasť Horná Orava v ktorej sa nachádza aj kataster obce Oravská Lesná sa nachádza v najsevernejšej časti Slovenska. Veľkú časť územia zaberajú flyšové pohoria tvorené flyšovými horninami, na území CHKO predovšetkým horninami tzv. magurského

flyšu pieskovce a ílovce, ktoré sa v ďalších geologických dobách intenzívne zvrásňovali spolu so staršími geologickými jednotkami.

Takmer polovicu územia chránenej krajinej oblasti zaberajú lesy. Značnú časť pokrývajú najmä lesy bukovo-jedľového vegetačného stupňa so silne zastúpenými smrekovými monokultúrami. Výnimku tvoria lesné komplexy Babej hory, Pilska a Paráča s pralesovitými porastami smreka s prímiesou jarabiny. Stupeň kosodreviny je vyvinutý na Babej hore a Pilsku. Vo vrcholových častiach Babej hory je zreteľne vyvinutý aj alpínsky stupeň reprezentovaný alpínskymi lúkami.

Ďalším výnimočným javom vo vegetácii CHKO je prítomnosť značnej pestrosti rašelinných fytocenóz s výskytom charakteristických vzácných a ohrozených druhov rastlín, ako andromédka sivolistá, rojovník močiarny, ostroplod biely, rosička okrúhloлистá, plavúneč zaplavovaný, ostrica výbežkatá, vrba čučoriedková.

Na hodnotách prírody oblasti sa značnou mierou podieľa aj živočíšstvo. Z veľkých šeliem sa v nej vyskytujú medveď, vlk, vzácnejší je rys. Bežná je raticová zver -jelenia, srnčia i diviacia. Charakteristickými druhmi stupňa lesa sú tetrov, hlucháň, jariabok lesný. Z dravých vtákov tu hniezdi orol krikľavý, myšiak hôrny, početný je krkavec čierny. V ostatných desaťročiach svoj hniezdny areál v oblasti rozšíril bocian čierny. V posledných rokoch prenikol do územia los mokradový. Faunistickou osobitosťou územia chránenej krajinej oblasti je oravské priehradné jazero, poskytujúce vhodný biotop nielen pre ichtyofaunu, ale najmä pre avifaunu. Rašelinné a močaristé plochy sú biotopom viacerých druhov plazov a obojživelníkov (mlok vrchovský, mlok karpatský i mlok veľký). V oblasti majú svoje stanovištia aj viaceré vzácne a ohrozené druhy bezstavovcov, ako napríklad žltáček čučoriedkový, lovcík pobrežný a i.

Národná sústava chránených území – maloplošné chránené územia:

V južnej časti katastrálneho územia obce sa nachádza maloplošne chránené územie prírodná rezervácie (PR) Paráč s celkovou výmerou 45,27 ha s určeným piatym stupňom ochrany.

1.) Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000 – chránené vtáčie územia

Územie obce Oravská Lesná sa nachádza v CHVÚ č.8 Horná Orava. Legislatívnu ochranu zabezpečuje vyhláška Ministerstva životného prostredia č. 173/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Horná Orava. V nasledujúcom texte sú sumarizované hlavné charakteristiky CHVÚ Horná Orava

Katastrálne územie: Okres Čadca: Nová Bystrica, Harvelka, Riečnica, **Okres Dolný Kubín:** Zázrivá, **Okres Námestovo:** Oravská Polhora, Mútne, Námestovské Pilsko, Sihelné,

Rabčice, Oravské Veselé, Rabča, Novoť, Zubrohlava, Bobrov, Klin, Námestovo, Oravská Jasenica, Beňadovo, Zákamenné, Krušetnica, Slanica, Breza, Lokca, **Oravská Lesná**, Vavrečka, Ťapešovo, Lomná, Vasil'ov, Vaňovka, Babín, Hruštín, **Okres Tvrdošín**: Trstená, Oravské Hámre, Ústie nad Priehradou, Osada, Hladovka, Suchá Hora, Liesek, Vitanová, Čimhová

Výmera CHVÚ č.8 Horná Orava: 66 162 ha

Odôvodnenie návrhu ochrany:

Horná Orava je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), chriaštel' poľný (*Crex crex*), d'ateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), jedným z piatich pre hniezdenie kalužiaka červenonohého (*Tringa totanus*) a pravidelne tu hniezdi viac ako 1% národnej populácie druhov strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), žlna sivá (*Picus canus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), výr skalný (*Bubo bubo*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), chriaštel' bodkovaný (*Porzana porzana*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), chriaštel' malý (*Porzana parva*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*) a strakoš sivý (*Lanius excubitor*), včelár lesný (*Pernis apivorus*) a rybár riečny (*Sterna hirundo*).

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné prvky regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES):

- **biocentrum nadregionálneho významu Paráč** – zachovalý zvyšok pôvodných smrečín s jarabinou na flyšovom podloží (totožné územie s PR Paráč)
- **terestrický biokoridor nadregionálneho významu – hrebeňová časť Oravskej Magury**
- **hydricko terestrický biokoridor regionálneho významu rieka Biela Orava**
- **terestrický biokoridor regionálneho významu -ekotón rozhranie lesa**

2.) Krajinno-ekologický plán (KEP)

Krajinno-ekologický plán určuje optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia s prihliadnutím na krajinno-ekologicko, kultúrno-historické a sociálno-ekonomické podmienky k.ú. obce Oravská Lesná. V rámci k.ú. obce Oravská Lesná sú vymedzené nasledovné typy -krajinno-ekologické komplexy (**KEK**):

A. Hornatiny na kyslých horninách s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnyimi porastami a ornou pôdou.

Chladná oblasť, mierne chladný okrskok, podklad: flyšoidné horniny s prevahou pieskovcov, miestami zlepenčov a brekcií. Uvedený KEK zaberá severný cíp a najjužnejšiu časť k.ú. obce. Podstatná časť lesných spoločenstiev v rámci k.ú. obce je poznačená hospodárskymi zásahmi človeka. Socioekonomické aktivity tu urýchlili erózne procesy a exhaláty priemyselných závodov ovplyvňujú zdravotný stav lesných porastov. Človek ovplyvnil tiež pôvodné drevinové zloženie porastov, v ktorých v súčasnosti dominuje smrek.

Návrh opatrení:

- minimalizácia negatívnych vplyvov ľudských aktivít súvisiacich s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu a lesným hospodárstvom,
- rešpektovanie legislatívy vzťahujúcej sa na jednotlivé formy územnej ochrany a prirodzené limity a únosnosť krajiny.

B. Polygénne pahorkatiny a nízke plošinné predhoria

s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnyimi porastmi a ornou pôdou, vidiecka krajina so slabým stupňom osídlenia. Terén tvorí silne členitá pahorkatina až podvrchovina, patriaca do chladnej oblasti, mierne chladného okrsku. Podklad tvoria mocné pokryvy polygénnych delúvií (prevládajúce hliny). Uvedený KEK zaberá strednú a západnú časť k.ú. po Bielu Oravu.

Návrh opatrení:

- minimalizácia negatívnych vplyvov ľudských aktivít súvisiacich s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu
- zavádzanie racionálnych postupov a protieróznych opatrení v rámci poľnohospodárskej výroby,
- zvyšovanie podielu NSKV na lúkach a pasienkoch a všetkých potenciálne vhodných miestach
- rešpektovanie legislatívnej ochrany jednotlivých častí krajiny.
- zachovanie, ochrana, zveľaďovanie brehových porastov toku a zavádzanie racionálnych a environmentálne vhodných postupov do poľnohospodárskej výroby.

C. Vrchoviny na kyslých horninách s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnyimi porastami a ornou pôdou.

KEK patrí do chladnej oblasti, mierne chladného okrsku, podklad je tvorený flyšoidnými horninami s prevahou pieskovcov, miestami zlepenčov a brekcií. Uvedený KEK zaberá južnú časť k.ú. Obce.

Návrh opatrení:

- minimalizácia negatívnych vplyvov ľudských aktivít súvisiacich s rozvojom rekreácie a cestovného ruchu lesným hospodárstvom a rešpektovanie legislatívy vzťahujúcej sa na jednotlivé formy územnej ochrany a prirodzené limity a únosnosť krajiny.
- Zavádzanie racionálnych postupov a protierózných opatrení v rámci poľnohospodárskej výroby, zvyšovanie podielu NSKV na lúkach a pasienkoch a všetkých potenciálne vhodných miestach a rešpektovanie legislatívnej ochrany jednotlivých častí krajiny.
- zachovanie, ochrana, zveľaďovanie brehových porastov toku a zavádzanie racionálnych a environmentálne vhodných postupov do poľnohospodárskej výroby.

Krajinno-ekologická interpretácia

Účelom tohto kroku je pomocou analytických a syntetických vlastností krajiny stanoviť účelové (funkčné) vlastnosti krajiny. Vlastnostiam krajiny priradíme určité stupne - kategórie, na základe ktorých vyčleníme územia s rôznymi vlastnosťami. Vychádzame z nasledovných interpretácií:

- estetické vnímanie krajiny Prírodné dominanty -významnú prírodnú dominantu k.ú. obce predstavuje zalesnený masív Párača na juhu a masív Bukoviny a Veľkej Magury na severe k.ú.
- Vyhliadkové body - zaujímavé vyhliadkové body na predhorskú malebnú krajinu sa naskytajú z úbočí a vrcholov pahorkov lemujúcich celé údolie Bielej Oravy a jej prítokov a z trávnatých úbočí Oravských Beskyd (Bukovinná a Veľká Magura) v severnej časti k.ú. a Oravskej Magury (Paráč) na juhu k.ú. dvíhajúce sa ponad obec.
- environmentálne problémy -riešenia environmentálnych problémov v k.ú. obe Oravská Lesná spočíva v zodpovednom environmentálnom postupe pri každej ľudskej činnosti v krajine. Citlivý a zodpovedný trochu menej invázivný postup človeka a krajina bude pekná na pohľad a ekologicky stabilná

Ochrana bioty -územný priemet ekologickej stability krajiny. Závery územného systému ekologickej stability (ÚSES):

- časť CHKO Horná Orava v k.ú. obce Oravská Lesná predstavuje pufer biocentra s druhým stupňom územnej ochrany.
- hrebeňová časť Oravskej Magury (Bukovina, Veľká Magura) predstavuje biokoridor nadregionálneho významu. Celé k.ú. obce má podľa nadregionálneho ÚSES veľmi priaznivú ekologickú kvalitu priestorovej štruktúry krajiny.
- extravilán obce reprezentuje priestory ekologicky stabilné,
- intravilán a jeho najbližšie okolie reprezentuje priestory ekologicky stredne stabilné.

Existujúce prvky ÚSES:

- Biocentrum nadregionálneho významu -CHKO Horná Orava
- Biokoridor nadregionálneho významu -Hrebeňová časť Oravskej Magury
- Biokoridor regionálneho významu -Biela Orava
- Biokoridor miestneho významu -Nová rieka, Juríkov potok, Katrenčíkov potok, Zimná voda, Požehovka, Bukovinský a Magurský potok.

Navrhované opatrenia: a) ochrana a zveľaďovanie existujúcich prvkov ÚSES a plôch NSKV v rámci k.ú. obce b) intenzifikácia existujúcich a vytváranie nových plôch NSKV realizáciou výsadby zelene na plochách náchylných na eróziu (predovšetkým na svahoch), pozdĺž vodných tokov, poľných ciest, cestných komunikácií a na všetkých ostatných potenciálne vhodných miestach c) zvyšovanie biodiverzity a ekologickej stability krajiny ochranou a zakladanie nových biotopov v k.ú., pri výsadbách uprednostňovať druhy potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- brehové porasty -lemujúce vodné toky, v stromovej etáži: vrbka krehká a jelšové porasty. V krovitej etáži: krovité vrby najmä purpurová a krehká. Na okrajoch porastov mezofilné kry ako svíb, trnka, baza, kalina, hloh a i. V uzavretejších dolinách jelšiny s jelšou lepkavou, vo vyšších polohách jelšou sivou, sprevádzané vrkami.
- iníciaľne vrbiny-hygrofilné vrbové kroviny mezofilné kroviny -menšie a väčšie línie a plochy na medziach, popri cestách a na extenzívnych pasienkoch: jaseň, topoľ osikový, vrbka rakyta, ruža šípová, hloh, svíb, baza.
- rozptýlené dreviny na extenzívnych pasienkoch -breza, javor horský, smrek obyčajný, topoľ osikový, jaseň štíhly, vrbka rakyta, ruža šípová, hloh, svíb, baza, kalina obyčajná, trnka obyčajná, lieska obyčajná a i.

d) intenzifikácia, ochrana a zveľaďovanie ohrozených vodných a mokradných spoločenstiev potokov

- zmiernenie a prípadne eliminácia pôsobenia stresových faktorov (viď. kapitola ochrana a využívanie podzemných a povrchových vôd)
- revitalizácia tokov (vyčistenie koryta, úprava brehov, asanácia invázných drevín a drevín v nevyhovujúcom zdravotnom stave, výrub drevín len so súhlasom príslušného orgánu, odstránenie invázných druhov)
- vysadenie vysokej stabilizačnej zelene kombinovanej s krovinovou vrstvou na úsekoch tokov s chýbajúcou brehovou vegetáciou, pri výsadbe uprednostniť druhy príslušnej geobotanickej jednotky

e) výsadba izolačnej zelene kombináciou vysokej zelene (stromy) s vegetáciou krovinnej vrstvy (areál živočíšnej výroby, výrobný park, súkromné hospodárske dvory)

f) ochrana existujúcej zelene a realizácia plánu sadových úprav a intenzifikácie zelene v rámci

intravilánu obce g) ochrana a racionálne hospodárenie v lesoch h) vzájomné prepojenie prvkov NSKV v intraviláne s prvkami zelene v extraviláne sídla.

Ekostabilizačné opatrenia v poľnohospodárskej krajine

Opatrenia pre zvyšovanie ekologickej stability krajiny do všetkých činností súvisiacich s poľnohospodárskou výrobou:

a) ochrana, tvorba a zveľaďovanie navrhovaných prvkov ÚSES a existujúcej NSKV v kultúrnej krajine

- zvyšovanie biodiverzity a ekologickej stability kultúrnej krajiny, výsadba vysokej a strednej drevinnej vegetácie, predovšetkým pri líniových stavbách - štátna cesta, ostatné cestné komunikácie, poľné cesty a pozdĺž vodných tokov v k.ú. a okolo poľnohospodárskych a výrobných areálov (druhy vhodné na výsadbu sú uvedené v kapitole "Opatrenia na zvyšovanie podielu NSKV v kultúrnej krajine i v intraviláne obce")

b) vzájomné prepojenie uvedených prvkov zelene v extraviláne s prvkami zelene v intraviláne sídla, čím sa zabezpečí optimálne fungovanie a priaznivé pôsobenie zelene na ekologickú stabilitu poľnohospodársky využívannej krajiny

c) realizácia opatrení na zvýšenie kvality a obmedzenie prípadne eliminovanie negatívnych vplyvov poľnohospodárskej výroby na podzemné a povrchové vody, revitalizácia vodných tokov, vymedzenie a rešpektovanie OP vodných zdrojov a tokov

d) realizácia opatrení na ochranu pôdy a protierózných opatrení

e) realizácia opatrení na ochranu ovzdušia

f) zavádzanie environmentálne vhodných postupov a technológií v živočíšnej výrobe, zamerať sa

predovšetkým na problematiku nakladania a hospodárenia s organickými odpadmi, zabezpečenie ochranného pásma fariem živočíšnej výroby a plánovaného výrobného parku.

Ekostabilizačné opatrenia v intraviláne obce

a) ochrana potokov (biokoridory) vymedzením verejnej zelene a jej výrazné zastúpenie pozdĺž tokov, prírodná stabilizácia brehov výsadbou stromov, parkovo upravená líniová a plošná zeleň

b) ochrana potoka na priedomí, ochranné pásmo 6,0 m po každej strane vyhradené len na verejnú zeleň, stabilizačná výsadba stromov

c) realizácia opatrení na ochranu ovzdušia, výsadba NSKV pozdĺž cestných komunikácií,

d) ochrana a starostlivosť o existujúce plochy zelene, pri projektovaní novej individuálnej bytovej výstavby rešpektovať hodnotu minimálneho indexu zelene = 0,7 (podiel zelene k celkovej ploche pozemku na ktorom je plánovaná výstavba)

e) vzájomné prepojenie prvkov zelene v intraviláne sídla s prvkami zelene v extraviláne f) zabezpečenie ochranného pásma farmy živočíšnej výroby napr.: výsadba izolačnej zelene okolo areálu g) rozvoj malochovu v súlade s hygienickými a environmentálnymi požiadavkami h) realizácia programu odpadového hospodárstva obce, separovanie odpadov, znižovanie

využitia neušľachtilých palív a pod.

Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie Ochrana a využívanie podzemných a povrchových vôd

Pri ochrane vôd je potrebné dodržiavať ustanovenia zákona NR SR č.364/2004 o vodách (vodný zákon) V zmysle tohto zákona sú navrhované na

Navrhované opatrenia: a) dobudovať kanalizáciu obce, napojenie nových ulíc a rekreačných zariadení na ČOV b) vyriešiť problém nakladania s odpadovými vodami z rastlinnej a živočíšnej výroby a výrobných

prevádzok, tiež s odpadom v rekreačných osadách c) predchádzať rizikám havarijného znečistenia vody realizáciou preventívnych opatrení (nepriepustné poľné hnojiská a hnojiská na farmách a pri domácich chovoch) d) dodržiavať Kódex správnej poľnohospodárskej praxe.

3.) Návrh ochrany kultúrno-historických hodnôt

Na území obce Oravská Lesná sa nachádzajú nasledovné národné kultúrne pamiatky(d'alej len NKP), ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF):

UNKP	vznik	sloh	Č. ÚZPF	Č. parcely
Kostol sv. Anny	1914	Secesia	246/0	7761
Plastika panny Márie s dieťaťom	-	Ľudový charakter	247/0	-
Lesná železnica	20. storočie	-	2714/0	17130/1-3

KPÚ Žilina, ani Centrálna evidencia archeologických nálezísk SR, v katastri obce Oravská Lesná zatiaľ **neeviduujú** žiadnu lokalitu ako **archeologické nálezisko**. KPÚ Žilina nemá ani žiadnu informáciu o **archeologických nálezoch** na tomto území.

S ohľadom na to, že na území katastra obce Oravská Lesná sa doteraz nerobil systematický archeologický výskum, je oprávnený predpoklad, že na tomto území sa môžu nachádzať nateraz neznáme archeologické lokality.

Pre prípravu akejkoľvek stavebnej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.) bol oslovený KPÚ Žilina, ktorého stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch KPÚ Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, ihneď ohlásiť nález KPÚ Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do ohliadky KPÚ Žilina alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do ohliadky uvedeným krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne príslušný stavebný úrad po dohode s KPÚ Žilina.

Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1. Štruktúra krajiny

Krajinná scenéria k.ú. obce Oravská Lesná a jej okolia je daná najmä jej morfológiou, podielom a polohou prírodných ekosystémov a biotopov a spôsobom hospodárskeho využívania krajiny. Terén pahorkatiny až podvrchoviny v strednej a západnej časti k. ú. po Bielu Oravu (podbeskydská vrchovina -Lesnianska planina) je silne členitý. Takmer celá pôvodná vegetácia bola v minulosti nahradená poľnohospodárskymi kultúrami, lúkami a pasienkami. Pôvodné biotopy sú obmedzené na brehové porasty línii vodných tokov. Koniec Vychylovskej doliny nebol tak silne odlesnený ako ostatné doliny, ale i tu boli pôvodné zmiešané lesné porasty premenené na prevládajúce smrekové monokultúry. V malej miere sa vyskytuje buk. Severný cíp k.ú. predstavuje silne členitá vrchovina s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnatými porastami a ornou pôdou. Južnú časť k.ú. predstavuje silne členitá vrchovina a hornatina s prevahou ihličnatých lesov a ich mozaiky s trávnyimi porastami a ornou pôdou. Významnú prírodnú dominantu k.ú. obce predstavuje zalesnený masív Párača na juhu a masív Bukoviny a Veľkej Magury na severe k.ú. Tieto dominanty sú zároveň zaujímavými vyhliadkovými bodmi na predhorskú malebnú krajinu (celé údolie Bielej Oravy a jej prítokov a trávnatých úbočí).

III.2.2. Scenéria

Celý chotár Oravskej Lesnej leží v Chránenej krajinskej oblasti Horná Orava, ktorá bola vyhlásená vyhláškou MŽPSR č. 420/2003 Z.z. Z hľadiska zónovania je 65% územia zahrnuté do zóny D s druhým stupňom ochrany, 35 % je v zóne C s tretím stupňom ochrany v zmysle zákona 543/2002 Z.z o ochrane prírody a krajiny (zóna C Oravské Beskydy, zóna C Paráč).

ZONÁCIA CHKO

Dotknuté územie LSK sa celé nachádza v zóne D CHKO Horná Orava.

Chránené vtáčie územie Horná Orava

Oravská Lesná je súčasťou Chráneného vtáčieho územia Horná Orava, vyhláseného vyhláškou MŽPSR č. 173/2005Z.z.

Druhovú ochranu prírody

V rámci spracovania zámeru bol vykonaný prieskum flóry a fauny záujmového územia a boli poskytnuté podklady z dlhodobejších sledovaní (1995-2007) Správy CHKO Horná Orava. Výskyt chránených rastlinných a živočíšnych druhov uvedených v prílohe č. 5 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je uvedený v kap. 1.6. BIOTA.

Chránené stromy

V riešenom území sa stromy vyhlásené za chránené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny nenachádzajú.

III.2.3. Ochrana krajiny

Navrhované manažmentové opatrenia:

- extenzívne prepásanie koňmi (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia)
- kosenie a následné odstránenie biomasy 2 x ročne -odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny – ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky
- zvyšovanie rubnej doby

- predlžovanie obnovnej doby
- jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)
- šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov -optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území:

- Malé vodné elektrárne
- Skládky odpadu
- Farmy, v ktorých sa chová viac ako 30 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat)
- Likvidácia opustených ovocných sádov a záhrad, nad 0,5 ha
- Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba tŕstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom
- Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcom vodného toku), nad 50 m dĺžky
- Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky
- Cesty I. až III. triedy
- Všetky penzióny a chaty
- Budovanie a vyznačenie mototrás
- Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 vyhlášky
- Organizovanie spoločných poľovačiek
- Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice
- Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche do 2 ha
- Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche 2 ha a viac
- Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
- Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu

§18 zákona NR SR 543/2002 Z. z.:

Chránená krajinná oblasť

Rozsiahlejšie územie, spravidla o výmere nad 1000 ha, s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia môže ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoviť za chránenú krajinnú oblasť. Na území chránenej krajinej oblasti, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak, platí druhý stupeň ochrany (§13). Podrobnosti o územnej ochrane CHKO vrátane ich územnej a časovej doby platnosti a vymedzenie jej hraníc ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 23 zákona NR SR 543/2002 Z. z.:

Prírodná pamiatka

Bodové, líniové alebo iné maloplošné ekosystémy, ich zložky alebo prvky, spravidla s výmerou do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický, estetický alebo krajínotvorný význam, môže krajský úrad vyhlásiť všeobecne záväznou vyhláškou za prírodnú pamiatku.

Jedinečnú prírodnú pamiatku, ktorá predstavuje súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže ministerstvo ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom za národnú prírodnú pamiatku. Ak sa zistia nové skutočnosti, ministerstvo môže všeobecne záväzným právnym predpisom zrušiť ustanovenie prírodnej pamiatky za národnú prírodnú pamiatku; urobí tak vždy, ak sa národná prírodná pamiatka stane súčasťou vyhlásených zón chránenej krajinej oblasti alebo národného parku (§ 30).

Na území prírodnej pamiatky a národnej prírodnej pamiatky platí štvrtý (§ 15) alebo piaty (§ 16) stupeň ochrany, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 24). Stupeň ochrany prírodnej pamiatky alebo národnej prírodnej pamiatky, vymedzenie jej hraníc a hraníc jej ochranného pásma a podrobnosti o územnej ochrane prírodnej pamiatky alebo národnej prírodnej pamiatky a jej ochranného pásma vrátane ich územnej a časovej doby platnosti ustanoví krajský úrad všeobecne záväznou vyhláškou.

§13 zákona NR SR 543/2002 Z. z.:

Druhý stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí 2.stupeň ochrany, je zakázaný:

- a) vjazd a státie s motorovým vozidlom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru,
- b) vjazd a státie s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy.

(2) Na území, na ktorom platí 2. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností uvedených v §12,

- a) likvidáciu existujúcich trvalých trávnatých porastov s výnimkou činností povoľovanej podľa osobitných predpisov,
- b) výstavbu lesných ciest a zväžnic,
- c) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- d) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat, na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad 30 veľkých dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu,
- e) vykonávanie technických geologických prác, banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom,
- f) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia za hranicami zast. územia obce,
- g) pozemnú aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospodárskej a lesohospodárskej a inej činnosti na súvislej ploche väčšej ako 2 ha,
- h) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy,
- i) vykonávanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností ozbrojenými zbormi a ozbrojenými silami mimo vojenských priestorov a vojenských obvodov, vykonanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností v oblasti civilnej obrany, Hasičským a záchranným zborom, horskou službou alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zast. územia obce,

- j) organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí, ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zast. územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených,
- k) umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zast. územia obce,
- l) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela m) použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb.

(3) Zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

- a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- b) na miesta, ktoré orgán ochrany prírody vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§17), návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§20) alebo zoznamom týchto miest uvedených na úradnej tabuli dotknutej obce,
- c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu.

(4) Súhlas podľa odseku 2 písm. e), k) a n) sa nevyžaduje na miestach vyhradených orgánom ochrany prírody spôsobom uvedeným v odseku 3 písm. b).

§15 zákona NR SR 543/2002 Z. z.:

Štvrtý stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, je zakázané:

- a) vykonávať činnosti uvedené v § 14 ods. 1; § 13 ods. 3 a § 14 ods. 3 a 4 platia rovnako,
- b) ťažiť drevnú hmotu holorubným hospodárskym spôsobom,
- c) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu,
- d) aplikovať chemické látky a hnojivá,
- e) rozorávať existujúce trvalé trávne porasty a rúbať dreviny,
- f) zbierať nerasty alebo skameneliny,
- g) oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
- h) umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat,
- i) vykonávať geologické práce,

- j) umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela, k) voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov (služobný pes) a poľovného psa.

(2) Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:

- a) vykonávanie činností uvedených v § 12 písm. a), c), e) a h), § 13 ods. 2 písm. c), i), j) a l) a § 14 ods. 2 písm. d) a f),
- b) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajňovanie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať veľkých dobytčích jednotiek; súhlas sa nevyžaduje na miestach vyhradených orgánom ochrany prírody spôsobom uvedeným v § 13 ods. 3 písm. b),
- c) umiestnenie stavby.

§16 zákona NR SR 543/2002 Z. z.:

Piaty stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí 5. stupeň ochrany, je zakázané:

- a) vykonávať činnosti uvedené v §15 ods.1
- b) zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt
- c) stavať lesnú cestu alebo zväžnicu
- d) zriadiť poľovnícke zariadenie alebo rybochovné zariadenie
- e) osvetľovať bežeckú trať, lyžiarsku trať alebo športový areál
- f) rušiť pokoj a ticho
- g) chytať, usmrtiť alebo loviť živočícha
- h) meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravou, zasypávaním, odvodňovaním, ťažbou trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom umiestniť stavbu

(2) Na území, na ktorom platí piaty stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností uvedených v §12 písm. c), e) až h), §13 ods.2 písm.i), j) a l), §14 ods.2 písm.d) a f) a §15 ods.2 písm.b)

III.2.4. Územný systém ekologickej stability

Regionálny územný systém ekologickej stability

V rámci Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dolný Kubín spracovaného v r. 1994 RNDr. Janou Ružičkovou a kol., bola na území bývalého okresu Dolný Kubín (Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín) navrhnutá hustá sieť biocentier a biokoridorov.

Prvky územného systému ekologickej stability:

V riešenom území dokument navrhuje biocentrum nadregionálneho významu -CHKO Horná Orava Z biokoridorov je v území vyčlenený biokoridor nadregionálneho významu Hrebeňová časť Oravskej Magury a regionálny hydrický biokoridor -rieka Biela Orava. Z hľadiska územného systému je v predmetnom území vyčlenených niekoľko prvkov ÚSES. Severnou časťou územia (mokrade, Juríkov potok) prechádza biokoridor provinciálneho významu. Na sever od sledovaného územia leží biocentrum regionálneho významu č. 40 - Gonkuľa. Biokoridory miestneho významu sú Nová rieka, Juríkov potok, Katrenčíkov potok, Zimná voda, Požehovka, Bukovínsky a Magurský potok.

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

III.3.1. Obyvateľstvo

Zámerom projektu sú dotknutí obyvatelia obce Oravská Lesná, okres Námestovo, Žilinský kraj. V Oravskej Lesnej žije v súčasnosti cca 3135 obyvateľov. Za viac ako 30 ročné obdobie narástol počet obyvateľov v dotknutom sídle cca len o 113 obyvateľov. V obci pretrvával pomalý úbytok obyvateľov najmä však z dôvodu zvýšenej vysťahovalosti. V posledných rokoch sú náznaky stabilizácie, čomu nasvedčuje mierny nárast počtu obyvateľov oproti predchádzajúcim rokom. Podľa indexu vitality, ktorý je v obci výrazne vyšší ako 100 je populačná situácia súčasnosti priaznivá. Populáciu na základe toho môžeme charakterizovať ako stabilizovanú rastúcu, čo dáva predpoklad rozvoju sídla z vlastných zdrojov.

III.3.2. Sídla

Katastrálne územie obce Oravská Lesná sa nachádza v západnej časti okresu Námestovo. Pozostáva z miestnych častí *Pribišská, Mrzačka, Bučina, Brišovka, Jasenovská, Flajšová, Lehotská, Tanečník, Kubínska, Demänová, Oravská Lesná*. V súčasnosti je obec sídlom lokálneho významu, v niektorých smeroch, regionálneho až nadregionálneho významu (letná

a zimná rekreácia). Obec zabezpečuje komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Najbližším sídlom vyššieho významu je Námestovo.

III.3.3. Priemysel

Výrobná základňa je v sídle zastúpená elektrotechnickým a drevospracujúcim priemyslom, založená na báze dovážaných surovín (Vengrin, Valignum). Elektroniku prezentujú firmy CRT-elektronik,s.r.o., AVEX-PRODUCTION, s.r.o, IMP-elektronik s.r.o. Zastúpenie tú má aj drevospracujúci priemysel firmami Vengrin, Valignum , firmy Marian Murín, Jordan Hablák. Súčasťou hospodárskej základne sú aj ŠL Námestovo, SVS a.s. závod Dolný Kubín, obecné služby, Coop Jednota a iní drobní živnostníci. V bezprostrednom okolí posudzovaného územia sa priemyselná výroba nenachádza.

III.3.4. Poľnohospodárstvo

Produkčný potenciál pôd tohoto regiónu je pomerne nízky, ovplyvnený i nepriaznivými klimatickými podmienkami. Rastlinná výroba PD Oravská Lesná je zameraná na pestovanie zemiakov, obilia a ďateliny. V živočíšnej výrobe prevláda chov hovädzieho dobytku a oviec. V lesoch nachádzajúcich sa v okolí prevládajú smrekové monokultúry. V malej miere sa vyskytujú bukové alebo zmiešané porasty listnatých alebo ihličnatých drevín. Katastrálne územie Oravská Lesná zaberá lesný pôdny fond (LPF) podľa evidencie katastra výmeru spolu 4.218,3659 ha z celkovej výmery katastrálneho územia 6.553,9347 ha čo predstavuje okolo 66% celkovej výmery k.ú. Celé katastrálne územie sa nachádza na území Chránenej krajinej oblasti Horná Orava. Z celkovej výmery LPF sa nachádza na území Chránenej krajinej oblasti v C zóne s tretím stupňom ochrany 839,9995 ha (20%) a v D zóne s druhým stupňom ochrany 3.378,3664 ha (80%) z LPF katastrálneho územia Oravská Lesná. Zóna A s piatym a zóna B so štvrtým stupňom ochrany sa na LPF k.ú. nenachádza.

III.3.5. Lesné hospodárstvo

Lesy a ich rozšírenie v Oravskej Lesnej patria do šiesteho smrekovo-bukovojedľového lesného vegetačného stupňa od 1000 do 1300 (800-1400) m.n.m., ktorý zaberá horské polohy na sever i juh od klimateckej čiary. Je rozšírený okrem Západných Beskyd (oravská časť) aj v Nízkych a Vysokých Tatrách, Slovenskom rudohorí, v Malej a Veľkej Fatre, v Kremnických vrchoch a na Poľane. Základnými drevinami sú tu smrek, jedľa a buk. Lesy zaberajú ucelené, rozsiahle plochy v horských polohách na hrubozrnných pieskovcoch Západných Beskyd. Patria predovšetkým medzi lesy hospodárske, vysokokmenné a sú zastúpené predovšetkým rôznovekými kyslými jedľovo- (bukovými) smrečinami. Svahovitost'

terénu na ktorých lesy rastú je pravidelne až mierne vypuklá prevažne so sklonitosťou od 40 do 60%. Lesy rastú aj na plochých a mierne sklonených hrebeňoch s prilahlými podhrebeňovými svahmi. Patrí medzi priechodné terény za určitých klimatických podmienok. Lesné pôdy sú tu stredne hlboké, štrkovité, v spodinách až kamenité so slabo štrkovitým zvrškom, prevažne hlinité s priaznivou až zvýšenou vlhkosťou počas celého vegetačného obdobia. Pôdy v týchto polohách zaraďujeme medzi hnedé lesné pôdy oligotrofné, prípadne medzi železité a pomedzi i humusové podzoly. Sú značne zakyslené a ich biologická aktivita je nízka. Limitujúcim činiteľom v týchto polohách je klíma. Humifikácia je vplyvom nedostatku tepla a zvýšenej vlhkosti značne spomalená čím sa vytvára rôzne hrubá vrstva surového humusu. Humusová forma je väčšinou surový humus. Fytocenózy sa vyznačujú spravidla vysokou pokryvnosťou a výraznou dominanciou čučoriedky -*Vaccinium myrtillus*, pravidelnou účasťou druhov -*Deschampsia flexuosa* a *Vaccinium vitis idaea* a dominanciou machov -*Entodon schreberi* a *Hylocomium splendens*. Z ďalších druhov vysokú prezentáciu vykazuje kyslička - *Oxalis acetosella*. Lokality s väčším prístupom svetla sa vyznačujú zvýšeným výskytom *Calamagrostis villosa* a ďalších acidofilných a oligotrofných druhov. Zastúpenie drevín v pôvodných porastoch mal prevahu smrek nad ostatnými drevinami, z ktorých sa najviac uplatňovala jedľa. Zastúpenie buka so vzrastom nadmorskej výšky klesalo, vo vyšších polohách bol buk len v spodnej vrstve. Zvýšenú účasť vo vyšších polohách dosahovala jarabina vtáčia. V súčasnosti tvoria porasty málo stabilné jednovrstvové smrečiny s pomedzi primiešaninou jedle, smrekovca a javora. Okolo potokov a vlhkejších miestach sa tu nachádza jelša a vrbá a ako pionierske dreviny sa tu vyskytujú predovšetkým breza a jarabina. Výhľadové zastúpenie drevín je s dominanciou smreka s prímiesou jedle, buka, smrekovca a javora horského. Štruktúra porastov je v súčasnosti jednovrstvová až dvojrvtvová (trojvrstvová) a plánuje sa aj v budúcnosti. Hornú vrstvu tvorí smrek v ostrovčekovom až plošnom rozmiestnení, jedľa v skupinách až hlúčkoch, smrekovec vo funkcii dreviny spevňujúcej porasty proti vetru v hlúčikoch po celej ploche. Lisnáče pri dvojrvtvovej výstavbe vytvoria spodnú vrstvu (meliorácia) v skupinovom až hlúčkovitom rozmiestnení po celom poraste. Hospodársky tvar lesa - vysokokmenné lesy Hospodárske spôsoby - sú plánované clonné, okrajové, maloplošné rubačové Rubný vek - 100 až 130 rokov Obnovné postupy -sú plánované maloplošné clonné a okrajové, na neprístupných, strmých svahoch niekedy aj maloplošné holoruby. Obnovné doby - čiastková obnovná doba je 15-20 rokov, celková 30-40rokov Obnovné zloženie drevín je smrek, jedľa, smrekovec a ostatné listnáče Prirodzená obnova - je slabá, v určitých rokoch veľmi dobre zasemení smrek, ale po jednom až dvoch rokoch sa jeho nálet silne redukuje. Umelá obnova sa realizuje jamkovou sadbou a je prevažujúca nad prirodzenou obnovou. Technologická typizácia porastov -strmé svahy (40-60%), značná odľahlosť pracovísk a obnovných rubov sú pri daných podmienkach limitujúcim znakmi pre technologickú typizáciu porastov a

sústredovanie dreva. V zásade ide o traktorové a hlavne lanovkové terény v oblasti ihličnatých porastov. Približovanie dreva -v dostupných terénoch je drevná hmota z vyťažených lesných porastov približovaná predovšetkým lesnými kolesovými traktormi približovacími cestami na sklady dreva (odvozné miesta) a následne je odvážaná vývoznými súpravami po odvozných cestách na ďalšie spracovanie. V menej prístupných terénoch sa využívajú gravitačné spúšťania, kone a lanovkové systémy. Poškodzovanie lesov -lesy sú poškodzované abiotickými činiteľmi -imisiami, eróziou, vetrom, snehom, námrazou a biotickými činiteľmi -lykožrútom, podpŕovkou, hnilobou a obhryzom a ohryzom zverou. čiastočne sú poškodzované aj nešetrnou ťažbou približovaním dreva za nepriaznivých klimatických podmienok vo flyšovej oblasti. Zdravotný stav lesov -môžeme charakterizovať, že lesy v širšom okolí hodnoteného územia sú vzhľadom na nepriaznivé klimatické podmienky vysoko atakované a poškodzované, ale sú dostatočne stabilné a relatívne zdravé, schopné odolávať nepriaznivým klimatickým podmienkam. Vážnym nebezpečenstvom pre nasledujúce obdobie je výskyt podkôrneho hmyzu vzhľadom na vetrovú kalamitu z roku 2004, hlavne lykožrúta smrekového -lps typographus, ktorý spôsobuje požerkami na smreku oslabovanie až odumieranie smrekových porastov, máva až chronický priebeh premnoženia, pričom ide predovšetkým o prvotné premnoženia. Zároveň sa s ním vyskytuje aj lykožrút menší -lps amitinus, ktorý má premnoženie prvotné až príležitostné s miernou amplitúdou.

Správcom lesného fondu sú Lesy Slovenskej republiky, š. p., Odštepná závod Námestovo. Hranica závodu je okrem časti Roháčov na juhu, ktoré územie bolo v r. 1991 odčlenené od OZ Námestovo ku Správe ŠL TANAP, totožná s historicky vymedzeným územím Oravy. Na západe prechádza po hrebeni Malej Fatry a Kysuckej vrchoviny, na severe po hrebeni Oravských Beskýd, kde je zároveň totožná so štátnou hranicou s Poľskou republikou, tu je aj najväčšie zastúpenie štátnych lesov, ktoré závod obhospodaruje. Ďalej prechádza najvýchodnejším cípom Oravskej Priehrady a po hrebeni východnej časti Skorušinských vrchov prechádza cez Hutianske sedlo k Chočským vrchom, ktoré tvoria južnú hranicu Oravy. Stredom územia sa tiahne masív Oravskej Magury. Reliéf Oravy je značne členitý a na území spravovanom OZ Námestovo najvyššie dosahuje 1725 m n.m., vrchol Babej Hory a najnižšie je na sútoku rieky Oravy s riekou Váh pri Kľačanoch 438 m n.m.

Orava je známa aj veľmi drsnými klimatickými podmienkami, s chladným a vlhkým, podnebí. Ročné teplotné pomery zaradujú Oravu k najchladnejším oblastiam Slovenska. Známe sú nízke rekordné teploty, ale aj výrazné zrážky okolo 1200 mm, ktoré v uzatvorenom hydrologickom celku Oravy (okrem jedného potoka v Malatinej, všetky ostatné sa vlievajú do Oravy, resp. jej prítokov) často spôsobujú výrazné povodňové škody.

Odštepný závod Námestovo v súčasnosti obhospodaruje okolo 26 tis. ha lesnej pôdy, z toho viac ako 25 tis. ha štátnych lesov. Lesnatosť Oravy sa podľa okresov Dolný Kubín,

Tvrdošín a Námestovo pohybuje od 41 – 48 %. Katastrálna výmera závodu je 171.000 ha. Hlavnými drevinami lesných porastov je smrek až 67 %, jedľa 13 %, buk 11 %, ostatné dreviny (smrekovec, borovica, javor, jaseň, jelša a iné) tvoria 9 % zastúpenia.

Dňa 05. augusta 2005 sprístupnili Lesy Slovenskej republiky, š.p., konkrétne OZ Námestovo, verejnosti Lesnícky náučný chodník Oravská Lesná, ktorý svojim návštevníkom na 3,7 km trase ponúka zaujímavosti lesníckeho, prírodovedného, ochranárskeho i historického charakteru. Prostredníctvom 9 tematicky zameraných zastávok je návštevníkom prezentovaná lesnícka činnosť a les ako spoločenstvo živej a neživej prírody. Na trase sú aj ďalšie zaujímavosti predstavujúce približovanie dreva koňmi, bývalú lesnú železnicu v Oravskej Lesnej, históriu mlyna Srogončák, výrobu triesla, lesnú škôlku s náradím, krmné zariadenia a starostlivosť o zver, včelárstvo a iné. Náučný chodník sa nachádza v geomorfologickom celku Oravská Magura a zároveň zasahuje aj do oblasti CHKO Horná Orava. Samotná trasa začína pri ZŠ v obci Oravská Lesná, asi 200 m od autobusovej zastávky Ústredie (pri obecnom úrade). Význam tohto lesníckeho náučného chodníka spočíva v priblížení práce lesníkov, histórie lesníctva i jeho súčasnosti hlavne deťom, ale i starším generáciám. Jeho zámerom je ukázať deťom, ale i ostatnej laickej verejnosti, čo vytvorili desiatky generácií našich predkov a zachovať pre ďalšie generácie.

III.3.6. Doprava

Cestná doprava

Dopravnú kostru Oravskej Lesnej tvorí komunikácia II. triedy, ktorá v sídle tvorí miestnu zbernú komunikáciu funkčnej triedy B1, kategórie MZ 8,0/50. Podľa pasportu miestnych komunikácií je priemerná šírka vozovky 6,0 m.

Nová dopravná situácia bola vyvolaná vybudovaním novej spojnice Orava – Kysuce II/520, resp. Poľsko – Slovensko, ktorá bola daná do prevádzky 10.11.2008. Záujmové územie vymedzené pre preložku cesty II/520 Nová Bystrica – Oravská Lesná sa nachádza vo východnej časti CHKO Kysuce. Trasa vedie z údolia Vychylovky, po severnom svahu Prieval, poza Mrvovú Kykulu, cez Beskyd na oravskú stranu pohoria do Oravskej Lesnej. Dĺžka preložky je 10,07 km. V oblasti Mrvovej Kykuly sa vyskytuje rozsiahly zosun, ktorý je prekonaný na dĺžke 505 m – čiastočnou estakádou. Trasa bola navrhnutá tak, aby nenarušila najvzácnejšie lokality územia – Múzeum Kysuckej dediny a úvratňovú železničku, ani celkový ráz a vzhľad krajiny. Komunikácia bola navrhnutá v zmysle STN 736101 v kategórii C 8,5/50 v celkovej dĺžke 9,450 km. V oblúkoch menších ako $R = 70\text{m}$ bola dohodnutá rýchlosť $V_n = 40\text{km/h}$. Šírkové usporiadanie vozovky je $2 \times 3,5\text{ m}$ s vodiacími pruhmi, $2 \times 0,25\text{ m}$ so spevnenou krajnicou, $2 \times 0,25\text{ m}$ a s nespevnenou krajnicou, $2 \times 0,25\text{ m}$ do voľnej šírky

komunikácie.

V dokumente „Územný plán VÚC Žilinského kraja“ sa uvádza, že bude homogenizovaný cestný ťah pozostávajúci zo súčasnej cesty II/487 hranica Česká republika/SR -Makov - Turzovka -Raková -Čadca, cesty II/520 Krásno nad Kysucou -Stará Bystrica -Nová Bystrica - Vychylovka - **Oravská Lesná** - Vavrečka - Tvrdošín - Trstená - Suchá Hora - hranica SR / Poľská republika a s využitím úseku pôvodnej cesty I/11 Čadca - Krásno nad Kysucou v kategórii ciest II.triedy. Výhľadovo sa plánuje preradenie tohoto cestného ťahu medzi cesty I.triedy.

Doplňkovú cestnú sieť tvoria obslužné a prístupové komunikácie k jednotlivým domom. Obslužné komunikácie funkčnej triedy C3 majú priemernú šírku vozovky 4,0 m; prístupové komunikácie majú priemernú šírku 3,0 m. Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú poľné a účelové cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednopruhovú, obojsmernú s výhybňami alebo len ako jednosmernú.

Obslužné komunikácie so živičnou úpravou sú v malej miere miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí, preto z hľadiska životnosti vozovky by bolo treba tieto komunikácie vyspraviť alebo zrekonštruovať.

V riešení ÚPN -O navrhujeme v rozvojových územiach systém obslužných komunikácií v príslušnej funkčnej triede a kategórii. Ide o navrhované miestne komunikácie funkčnej triedy C3. V stiesnených pomeroch a pri uvažovanej jednostrannej zástavbe sú komunikácie navrhované ako komunikácie obslužné, jednopruhovú, obojsmernú s výhybňami a pri uvažovanej obojstrannej zástavbe a tam, kde to priestorové pomery umožnia sú komunikácie navrhované ako komunikácie obslužné, dvojpruhovú, obojsmernú. Šírkové parametre navrhovaných komunikácií budú charakterizovať kategórie MOK 3,75/30 (komunikácia jednopruhovú) a MOK 7,00/30 (komunikácia dvojpruhovú).

Železničná doprava

V katastri obce sa nachádza raritná oravská lesná železnica, ktorá premáva max. 5x v priebehu dňa alebo v závislosti od klimatických podmienok. Hodinovú jazdu tri a pol kilometrovým zrekonštruovaným úsekom medzi stanicou **Tanečník** a **sedlom Beskyd** a späť (**bola daná do prevádzky 31.05.2008**) s prevýšením 120 metrov a prestávkou s možnosťou využiť vyhliadkovú vežu na pozorovanie očarujúcej panorámy hôr si väčšina návštevníkov spestruje prechádzkou v okolitom lese. V stanici Tanečník je situované aj **múzeum ťažby dreva a histórie OLŽ, nachádza sa tam aj staré depo**. Vysoké prevýšenia prekonávali vlakové súpravy unikátnym tzv. úvraťovým systémom. Oravská lesná úvraťová železnička je svetovým unikátom a bola vyhlásená za Národnú kultúrnu pamiatku. Práve úvrate, ako sa

nazýva spôsob prekonávania strmých kopcov vrchu Beskyd, jej dávajú technický punc jedinečnosti, ktorý nemal obdobu v celej Európe. V minulosti úzkokoľajná železnička slúžila na prepravu dreva a bola obchodnou spojnicou Oravy a Kysúc. V smere na západ pokračuje železnica ako kysucká lesná železnica v úseku Beskyd – Vychylovka, pričom prechádza múzeom kysuckej dediny. V súčasnosti slúži železnička ako obľúbená výletná trať pre turistov. Premáva po novo rekonštruovanej časti trate, v bezprostrednej blízkosti strediska ORAVA SNOW v Oravskej Lesnej.

Hromadná doprava

Hromadná doprava v sídle je zabezpečená autobusovou dopravou. Zastávky hromadnej dopravy sú pri ceste II/520 a III/520022. Prepravu zabezpečuje SAD LIORBUS a.s., na trase Dolný Kubín – Oravská lesná – Žilina a späť a spoločnosť K.L.I.B.O.S., s.r.o. na trase Námestovo

– Oravská Lesná – Žilina a späť. Z hľadiska dochádzkových vzdialeností sú existujúce autobusové zastávky v pešej dostupnosti cca 500 m, čo vyhovuje aj pre dostupnosť v rozvojovom území.

Pešia doprava

Pešia doprava v obci je riešená obojstrannými chodníkmi pozdĺž cesty II/520 v šírke 1,50 m a samostatnými pešími chodníkmi so šírkou 3,0 m. Chodníky popri hlavnej ceste sú navrhované obojstranné, kde je nedostatok priestoru, tak jednostranné. Samostatné pešie chodníky zabezpečujú prepojenie sídla chodníkmi cez polia, čím sa skracujú dochádzkové vzdialenosti. V letnom období sa môžu využívať pre občasnú automobilovú dopravu.

Značené pešie turistické trasy

Katastrálnym územím obce prechádzajú značené turistické trasy s číslom : -červená trasa č. 0844: Vychylovka – Múzeum kysuckej dediny – Beskyd – Oravská Lesná/Kubínska/Lehotská/KohútikUstrig; -žltá trasa č. 8561 : Macangov Beskyd – Flajšov grúň – Oravská Lesná/Bučina – chata Kohútik – Podúšust;

Uvedené turistické trasy boli prevzaté z turistickej mapy č. 1086 Oravská Magura, M 1:50000. V k.ú. Oravská Lesná sa nachádza „Lesnícky náučný chodník“ v trase : Oravská lesná – zastávka SAD-parkovisko – križovatka s asfaltovou cestou – vyhladka – pod Rusniackou – Oravská Lesná. Trasa je dlhá 3,7 km, má 9 zastávok.

III.3.7. Služby

V obci sa nachádza Obecný úrad, rímskokatolícky farský úrad, rímskokatolícky kostol sv. Anny, materská škola, základná škola s telocvičňou pre 1. – 9. ročník, kultúrny dom, knižnica, domov dôchodcov -ústav sociálnej starostlivosti, pošta s digitálnou ústredňou, zdravotné stredisko s pracoviskami obvodného praktického lekára, stomatológa, gynekológa a detského lekára, lekáreň, viacero predajní potravín a nepotravinárskeho tovaru, niekoľko reštauračných a pohostinských zariadení, niekoľko prevádzok nevýrobných služieb, športový areál, futbalové ihrisko, krytý zimný štadión, dva cintoríny, dom smútku a požiarna zbrojnica.

Školstvo

ZŠ s MŠ v Oravskej Lesnej sa nachádza v ústredí obce a navštevuje ju 460 žiakov. Zriaďovateľom základnej školy je OcÚ Oravská Lesná a starosta obce. Od 1.1.1995 je škola právnym subjektom a od 1.7.2004 došlo k spojeniu s materskou školou. Nakoľko obec je dlhá okolo 10 kilometrov, žiaci musia zo vzdialenejších častí dochádzať autobusom.

Materská škola -8 triedna, 91 detí, 8 vychovávateľiek. Základná škola – 20 tried, 460 detí, 30 učiteľov, V školstve pracuje spolu 14 THP pracovníkov. Základná škola má vybudovanú vlastnú telocvičňu

V období do roku 2025 vyhovuje potrebám obce, vhodné je uvažovať s prípadným rozšírením špecializovaných učební, kabinetov a športových plôch. V rámci telesnej výchovy v zimnom období je možné využívať aj blízke kryté klzisko. Je potrebné rozšírenie plôch základnej a materskej školy o ihriská a otvorené športové plochy s dostatočným podielom zelene

Kultúra Rímsko-katolícky kostol sv. Anny – centrum obce

Stavba kostola sa začala už v roku 1910. Projektantmi boli inžinieri z Budapešti. Stavba kostola sa dokončila koncom leta 1914. Kostol je realizovaný kombináciou dreva a kameňa. Hlavné nosné kamene sú pieskovcové, dôkladne opracované a vyzdobené jemnými ornamentmi, podobne ako ostatná časť drevenej konštrukcie. Jedinečnosťou je strecha kostola, tvorí ju drevená konštrukcia pokrytá tradičným dreveným šindľom.

V období do roku 2025 vyhovuje potrebám obce.

Úzkokoľajná úvratľová železnica

Kysucko-Oravská lesná úvratľová železnica je svetový unikát. Práve úvrate -spôsob akým lokomotíva prekonáva strmý kopec, sú pre túto trať jedinečnosťou. V minulosti úzkokoľajná železnica slúžila na prepravu dreva a bola obchodnou Oravy s Kysucami. Dnes je príjemným spštením pre turistov z ďalekého i blízkeho okolia. Výletná trať je v súčasnosti prevažne na Kysuckej strane, ale v budúcnosti by mala premávať až po Tanečník oblasť

Oravskej Lesnej, kde sa nachádza staré depo.

Do roku 2025 navrhujeme zrealizovať predĺženie železničky až po nástup do doliny Juríkovho potoka. Trasa je však vedená mimo katastra obce Oravská Lesná v katastri obce Zákamenné. Toto predĺženie by umožnilo znížiť zaťaženie doliny dopravou. Podmienkou je vybudovanie menšieho záchytného parkoviska.

Kultúrny dom

Nachádza sa v centre obce. Má 300 miest na sedenie. Kino sa v súčasnosti využíva ako športová hala – telocvičňa. Stav zariadenia je vyhovujúci aj v návrhovom období.

Telovýchova a šport

V obci sa nachádza telocvičňa využívaná pre základnú školu, športový areál, futbalové ihrisko, krytý zimný štadión a priestory pre lyžiarske športy v areály SKI Oravská Lesná. Športové aktivity v obci sú dobre organizované. Do roku 2025 navrhujeme dobudovať vybavenosť športovísk o sociálne zariadenia, šatne a iné technické vybavenie, ktoré zvýši úroveň a štandard športových plôch.

Okrem toho navrhujeme vybudovanie menších obecných športových plôch mimo ťažiskového priestoru obce v primeranej dostupnosti pre obyvateľov jednotlivých osád s veľkým podielom zelene. Tieto plochy sú súčasťou obytného územia a sú jeho integrálnou súčasťou. Konkrétne miesta budú predmetom podrobnejšej vyhládavacej štúdie a vysporiadania majetkoprávných vzťahov.

Zdravotníctvo

V obci sa nachádza zdravotné stredisko s pracoviskami obvodného praktického lekára, stomatólóga, gynekológa a detského lekára a lekárne. Zdravotnícka starostlivosť je dostatočne vybudovaná. Do roku 2025 navrhujeme udržať súčasný štandard zdravotníckych služieb, prípadne vylepšiť materiálne vybavenie ambulancií.

Sociálna starostlivosť

V obci sa nachádza domov sociálnych služieb. Zriaďovateľom zariadenia "Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Zákamenné" je Žilinský samosprávny kraj. Nachádza sa v miestnej časti Ústredie a má kapacitu 51 osôb. Postačuje pokryť potreby obce, aj keď v horizonte roku 2025 je pravdepodobné, že bude nepostačujúci. Navrhujeme uvažovať v rámci centra obce s výstavbou podobného zariadenia s kapacitou do 50-70 osôb.

Maloobchod

Existujúce potravinové prevádzky:

- COOP Jednota** potraviny, spotrebný tovar, textil -centrum obce
- Predajňa Tyrapol** potraviny -centrum obce
- Potraviny Húšťáková** -centrum obce
- Potraviny Partyspol** potraviny, spotrebný tovar -situované v miestnej časti Brišovka.

Existujúce nepotravinové prevádzky:

- Autodiely** – náhradné diely na automobily, oleje, kvapaliny– centrum obce
- ANTEX**-predajňa textilu a obuvi -nachádza sa v budove starej MŠ.
- Beruška** – suveníry, darčkové predmety – centrum obce
- Kvetinárstvo** – rezané a umelé kvety, darčkové predmety
- MASO-UDENINY** -v budove kultúrneho domu vchod od Jednoty
- Oáza** – denná tlač, náboženská literatúra, darčkové predmety centrum obce
- Obchodná činnosť Paľák Ján** -stavebný materiál, elektroinštalačný materiál...-centrum obce
- Papier, Galantéria** – centrum obce, areál školy
- Polnopotreby** – rôzne druhy poľnohospodárskych potrieb, hnojív...– centrum obce
- Predaj vzduchového, elektrického a ručného náradia** – centrum obce
- Rozličný tovar** -textil, drogeria.– centrum obce – budova domu dôchodcov
- Stavebniny MIX -rôzne druhy stavebného materiálu – piesok, cement, vápno, lepidlá...-

Areál družstva Oravská Lesná.

III.3.8. Rekreačia a cestovný ruch

Územie obce Oravská Lesná je súčasťou Rekreačného krajinného celku Biela Orava. Podľa platného ÚPN VÚC Žilinský kraj je na území obce Aglomerácia rekreačných útvarov celoštátneho významu, ktorá pozostáva so stredísk rekreaácie a turizmu (SRT) Centrum, Tanečník a Flajšová s navrhovanou dostavbou a novou výstavbou s predpokladanou dennou návštevnosťou 2800 osôb v hlavnej sezóne. V obci sa nachádza lyžiarske stredisko so sedačkovou lanovkou a vlekmí, ubytovacie a stravovacie zariadenia voľného cestovného ruchu a ďalšie objekty voľného cestovného ruchu.

Objekty viazaného cestovného ruchu reprezentované rekreačnými chalupami a rekreačnými chatami.

V obci sú podmienky pre ponuku širokého spektra rekreačných činností. Najvýznamnejšia ponuka rekreaácie je v oblasti horskej turistiky a zimných lyžiarskych športov. Prioritu v letných mesiacoch môže mať originálna vidiecka rekreaácia, s množstvom sprievodných

aktivít a podujatí.

Obec severnou časťou územia hraničí s Poľskom. Medzištátne územné väzby rekreácie a turizmu sa prejavujú s Českou a Poľskou republikou. Intenzívnejšie medziokresné väzby sú s okresom Čadca, z ktorým obec priamo susedí. Po vybudovaní cesty II. triedy Oravská Lesná - Vychylovka nič nebráni ešte k výraznejšiemu posilneniu väzieb.

Rozvoj rekreácie a cestovného ruchu podľa dlhodobých rozborov je v zimnej sezóne 120 dní a v letnej sezóne 160 dní, čo je spolu 280 dní a predstavuje 77% využitie.

Hodnoty zaťaženia územia podľa metodických pokynov predstavujú v letnej sezóne **6-8 osôb/ha** a v zimnej sezóne **7-10 osôb /ha**. Prírodné podmienky územia dávajú predpoklady pre rozvoj komplexného strediska III. až IV. typu -vysokohorského strediska.

V návrhu ÚPN VÚC Žilinského kraja je obec Oravská lesná zaradená do RÚC Námestovo a RKC Biele Orava. Oravská lesná je východiskovým centrom rekreácie.

Zimná návštevnosť:

Územný plán VUC Žilinského kraja uvádza navrhovanú návštevnosť na rozlohe 830 **ha** strediska **2800** osôb pre zimnú rekreáciu. Predpokladaná návštevnosť slúži pre stanovenie kapacít lôžok, parkovacích miest a pod. Nejedná sa špičkovú návštevnosť, ktorá by bola nebezpečná z hľadiska únosnosti územia.

V prípade zimnej sezóny navrhujeme ubytovaných návštevníkov a pasantov (lyžiarov) rozptýliť do celého rekreačného územia, ale prioritne v častiach, ktoré sú v dostupnosti lyžiarskeho strediska.

Prepravná kapacita OHDZ by mala byť 2,5x väčšia ako kapacita návštevnosti, čo je 7000 os/hod.

Letná návštevnosť

Letná návštevnosť je v porovnaní so zimnou bude podstatne nižšia. Počasie počas leta je nestále a záujem značnej časti obyvateľstva sa v lete sústreďuje na rekreáciu v prímorských strediskách. V prípade vybudovania atraktívnych rekreačných služieb v SCR sa podarí zachytiť časť klientely, ktorá počas letnej dovolenky uprednostňuje pobyt v lese. V prípade nepriaznivého počasia je vhodné doplniť atrakcie v krytých priestoroch.

Letná návštevnosť sa predpokladá pri najoptimistickejšom odhade na **1500** návštevníkov/deň. Predpokladáme, že skutočná návštevnosť bude okolo **1000** osôb na deň t.j. 35% zimnej návštevnosti.

Celkový trend návštevnosti sa zameriava na krátkodobé víkendové (2-3 dňové) pobyty na úkor dlhodobých 5 a viac dňových.

Zaťaženosť rekreačného terénu:

Bezpečnosť lyžovania je na lyžiarskom svahu únosná pri koncentrácii 45m² na jedného priemerne zdatného lyžiara čo predstavuje 220 lyžiarov/ha čistého lyžiarskeho terénu.

Beh na lyžiach 1 stopa 2-10 lyžiarov /ha. Odstupy lyžiarov pri zjazde 40-80m, pri turistickom lyžovaní 100-300m.

V SKI Oravská Lesná je v súčasnosti k dispozícii cca 40 ha udržiavaných zjazdoviek. V období do roku 2025 navrhujeme využiť pre rozvoj ešte cca 25 ha plôch pre zjazdovky. Spolu bude k dispozícii 65 ha zjazdových tratí, čo predstavuje kapacitu 14300 lyžiarov prepravených za hodinu na všetkých zjazdovkách. Navrhovaná prepravná kapacita spolu so súčasným stavom je 10150 osôb/hodinu, čo pri obrátkovosti 2,5 jazdy/hod/osobu je bezpečná návštevnosť strediska až 4060 osôb. To je skoro 1,45 x viac ako celá navrhovaná návštevnosť. Napriek miernemu nadsadeniu prepravných kapacít strediska zimných športov, doporučujeme realizovať návrh s tým, že sa zníži čas čakania na vlek, alebo lanovku a zvýši sa bezpečnosť lyžovania vďaka väčšiemu rozptylu návštevníkov.

Každú lyžiarsku trať bude potrebné posúdiť z hľadiska bezpečného lyžovania a k tomu prispôsobiť kapacity OHDZ, alebo organizačný poriadok. Uvedené kapacity OHDZ sú smerné.

Atrakcie

Úvratňová úzkokoľajná železnica, ako živá technická pamiatka spájajúca okresy Čadca a Námestovo, môže byť významnou atraktivitou priestoru Oravská Lesná. Je potrebné doviest ju až k ceste II/520 v lokalite Oselné a tu vybudovať nástupné miesto zo strany Hornej Oravy.

Rímskokatolícky kostol sv. Anny -secesný objekt v ústredí obce.

Kryté zimné klzisko (zimný štadión s večerným osvetlením) umiestnené v ústredí obce

Značené pešie turistické trasy

Katastrálnym územím obce prechádzajú značené turistické trasy s číslom :

- **červená trasa č. 0844** : Vychylovka – Múzeum kysuckej dediny – Beskyd – Oravská Lesná/Kubínska/Lehotská/Kohútik, Ustrig;
- **žltá trasa č. 8561** : Macangov Beskyd – Flajšov grúň – Oravská Lesná/Bučina – chata Kohútik – Podúšust;
- **Lesnícky náučný chodník**“ v trase: Oravská lesná – zastávka SAD-parkovisko – križovatka s asfaltovou cestou – vyhládka – pod Rusniackou – Oravská Lesná. Trasa je dlhá 3,7 km, má 9 zastávok.

- **cyklistické trasy:**

- fialová trasa č. **006** (Oravská cyklomagistrála) : Zborov nad Bystricou – Klubina – Stará Bystrica – Nová Bystrica – Vychylovka – Oravská Lesná – Námestovo -... ;
- fialová trasa č. **5439** : Beskyd – Tanečník – chata Kohútik – Ustrig;
- fialová trasa č. **2424** : Oravská Lesná – Flajšová – Hoľa – Havrania – Zázrivá – Terchová

Chatová zástavba,

V katastri obce Oravská Lesná je niekoľko už realizovaných chát a vidieckych chalúp pôvodne slúžiacich ako rodinné domy. Charakter chatovej zástavby, jej hustotu, rozlohu zastavania a predpokladanú intenzitu využitia je vhodné prispôbiť tradičnému spôsobu výstavby. Dostatočný rozptyl zástavby bude minimalizovať negatívne dopady na krajinu a prírodu.

Lôžkové a stoličkové kapacity

Lôžkové kapacity

Pre stanovenie skutkového stavu lôžkových kapacít, ktoré sú v rámci chatovej rekreácie sme použili odhad lôžok podľa priemernej veľkosti víkendového domu a chaty a predpokladaného počtu lôžok na rekreačný objekt. Zo štatistických údajov vyplýva, že cca **192** objektov - pôvodne rodinných domov sa využíva na rekreačné účely. Na jeden rekreačný objekt môžu pripadať 4 lôžka, čo na celé územie predstavuje **768** lôžok v oblasti viazaného CR. Sezóna využitia chatovej rekreácie bude hlavne v letných mesiacoch. Priemerná doba využívania je cca 60-80dní v roku. Táto forma rekreácie výrazne neovplyvní návštevnosť aglomerácie rekreačných útvarov Oravská Lesná (AGL. RÚ).

Dôležitejšie z hľadiska rozvoja rekreácie sa javia lôžkové kapacity využívané v oblasti voľného CR, ktoré prinášajú kapitálový vklad do sektoru cestovného ruchu a môžu byť hybnou silou rozvoja ďalších služieb, zamestnanosti, budovania infraštruktúry a celkovej prosperity obce.

III.3.9. Kultúrohistorické pamiatky

Ochrana pamiatok

Na území obce Oravská Lesná sa nachádzajú nasledovné národné kultúrne pamiatky (ďalej len NKP), ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF):

UNKP	vznik	sloh	Č. ÚZPF	Č. parcely
Kostol sv. Anny	1914	Secesia	246/0	7761
Plastika panny Márie s dieťaťom	-	Ľudový charakter	247/0	-
Lesná železnica	20. storočie	-	2714/0	17130/1-3

KPÚ Žilina, ani Centrálna evidencia archeologických nálezísk SR, v katastri obce Oravská Lesná zatiaľ **nevidujú** žiadnu lokalitu ako **archeologické nálezisko**. KPÚ Žilina nemá ani žiadnu informáciu o **archeologických nálezoch** na tomto území.

S ohľadom na to, že na území katastra obce Oravská Lesná sa doteraz nerobil systematický archeologický výskum, je oprávnený predpoklad, že na tomto území sa môžu nachádzať nateraz neznáme archeologické lokality.

Pre prípravu akejkoľvek stavebnej činnosti, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.) bol oslovený KPÚ Žilina, ktorého stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch KPÚ Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, ihneď ohlásiť nález KPÚ Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do ohliadky KPÚ Žilina alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do ohliadky uvedeným krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne príslušný stavebný úrad po dohode s KPÚ Žilina.

Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Úmrtnosť v obci v porovnávanom období bola mierne vyššia ako za okres a výrazne menšia ako v SR. Príčiny úmrtnosti sú rôzneho charakteru. Prvou príčinou sú zlé životné a pracovné podmienky. Predčasné úmrtia predstavujú choroby nádorového charakteru, srdcovo-cievne choroby a choroby dýchacích ciest. Podiel jednotlivých príčin úmrtí v širšom okolí posudzovaného územia kopíruje celoslovenský trend, kde viac ako 55 % úmrtí je z príčin srdcovo-cievnych a 21% predstavujú nádorové ochorenia. Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin sú, choroby dýchacej sústavy, poranenia, otravy a niektoré následky vonkajších príčin. Tieto skupiny príčin smrti spolu predstavujú takmer 90 % všetkých úmrtí. V posledných rokoch je znepokojujúci stav vo výskyte astmatických ochorení detskej populácie. Pre ilustráciu uvádzame v tabuľke porovnanie priemerných hodnôt príčin úmrtnosti s niektorými blízkymi okresmi (podľa starého územného členenia).

Úmrtnosť podľa príčin smrti - počet ochorení na 100 000 obyv. v r. 1995 *okres podľa starého územného členenia Zdroj: Zdravotnícka ročenky SR, r.1996

Z údajov v tabuľke je zrejmé, že situácia bola v bývalom okrese Dolný Kubín priaznivejšia v počte úmrtí v dôsledku nádorových ochorení ako bol celoslovenský priemer. Horšia bola situácia v ochoreniach dýchacej sústavy, kde je tento priemer prekročený. Celková kvalita životného prostredia pre človeka je však súhrnom kvalít jeho jednotlivých zložiek, predovšetkým kvality ovzdušia. Priamy vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva (okrem havárií, úrazov) je ťažko hodnotiť aj vzhľadom na to, že príčinnosť chorôb je multifaktoriálna a výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, úroveň zdravotníctva a pod. Taktiež v súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvantitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15-20 %. V každom prípade ide o nezanedbateľnú zložku.

III.4.1. Geologické a geomorfologické pomery

V dotknutom území nie sú informácie o kontaminácii horninového prostredia. Predpoklad lokálneho znečistenia.

III.4.2. Kvalita ovzdušia

Neznečistený vzduch je základnou zložkou zdravého životného prostredia. Čistý vzduch je taký, ktorý nespôsobuje žiadne nepríjemné alebo škodlivé účinky na rastlinstvo, živočíšstvo i človeka krátkodobo ani dlhodobo. Plánovaná aktivita sa bude realizovať v prírodnom prostredí Podbeskydskej vrchoviny a Oravských Beskýd. Stav kvality prírodného prostredia

je podrobne popísaný v predchádzajúcich častiach tejto kapitoly.

Zdroje znečisťovania ovzdušia Zdroje atmosférických prímiesí sa principiálne rozdeľujú do dvoch skupín : prírodné a antropogénne. Znečisťovanie ovzdušia sa obvykle dáva do súvisu len s antropogénnymi zdrojmi, i keď extrémne koncentrácie škodlivín sa namerali pri sopečných výbuchoch, prašných búrkach a lesných požiaroch. Zdroje znečisťovania ovzdušia sa môžu členiť podľa celého radu rôznych kritérií:

- bodové (továrenský komín), líniové (diaľnica), plošné (továrenské areály, staveniská, skládky sypkých materiálov, čerstvo zorané polia),
- okamžité (havarijný únik exhalátov),
- spojitý (nepretržitá technológia),
- stabilné (elektrárne, technológie), mobilné (dopravné prostriedky),
- prízemné (automobilová doprava, vykurovanie), vyvýšené (vysoké továrenské komíny). Podľa fyzikálnych, chemických vlastností a biologických účinkov sa emisie členia na plynné, tuhé, tepelné (spaliny), studené (napr. dýchanie nádrží), ťažké (napr. havarijný únik skvapalnených plynov), zápachajúce, rádioaktívne, perzistentné, toxické, karcinogénne, mutagénne, teratogénne atď.

Najčastejšie sa zdroje znečistenia ovzdušia rozdeľujú podľa charakteru činností:

a) Energetika -elektrárne, teplárne, výhrevne, kotolne. V priemyselných štátoch ide o najväčší zdroj znečisťovania ovzduší. Pri spaľovaní palív unikajú do ovzdušia CO₂, CO, SO₂, NO, NO₂, uhľovodíky, aldehydy, sadze, popolček obsahujúci Si, Ca, Na, K, ťažké kovy a rad ďalších látok. Z hľadiska ochrany ovzdušia je najvýhodnejšie spaľovanie zemného plynu, pri ktorom popri CO₂ sú významne zastúpené len oxidy dusíka.

b) Doprava -automobilová, letecká, železničná a vodná. V tejto skupine dominuje automobilová doprava. Z motorových vozidiel unikajú do ovzdušia produkty spaľovania pohonných zmesí (CO₂, CO, uhľovodíky, oxidy dusíka, sadze, častice obsahujúce zlúčeniny halogénov, olova a ďalšie látky), výpary z pohonných hmôt a mazadiel, oder pneumatík a brzdových obložení. Významná je emisia alkénov a arómatov, ktoré sa podieľajú na tvorbe fotochemického smogu v mestách. Zdravotné riziko predstavujú karcinogény -benzén, vyššie arómaty.

c) Likvidácia odpadov -spaľovne komunálneho i priemyselného odpadu, skládky odpadov, kompostárne, čistiarne odpadových vôd, kalové polia, veterinárne asanačné zariadenia a krematóriá. Bakteriálny rozklad organickej hmoty produkuje metán, amoniak, sulfán a zápachajúce organosírne zlúčeniny. Spaľovanie komunálneho odpadu sprevádzajú zvýšené emisie chlorovodíka, ťažkých kovov a v malých množstvách pyrosyntézou produkované

dioxíny. Likvidácia chemického odpadu vyžaduje špeciálne postupy.

d) Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. Pri poľnohospodárskych prácach spôsobuje znečisťovanie ovzdušia veterná erózia pôdných častíc pri obrábaní pôdy; rozptýl priemyselných a prirodzených hnojív i prípravkov na ochranu rastlín pri ich aplikáciách; emisie z objektov živočíšnej výroby, hnojísk, silážnych jám (metán, amoniak, sulfán, organosírne zlúčeniny, organické kyseliny), emisie z poľnohospodárskych a lesných mechanizmov, spaľovanie biomasy, najmä lesné požiare.

Negatívne účinky znečisteného ovzdušia na zdravie ľudí:

Biologická hodnota vzduchu pre človeka je daná jeho nenahradiiteľnosťou (denná spotreba jedného človeka je približne 20 m³ vzduchu, bez ktorého človek vydrží žiť len niekoľko minút).

Jednou z podmienok pre zdravie človeka je čisté ovzdušie. Vyskytuje sa v krajinách málo narušených antropogénnou činnosťou. V husto osídlených i priemyselných oblastiach je ovzdušie viac či menej znečistené, a preto pre človeka nezdravé. Znečistené ovzdušie pôsobí na človeka priamo (príčina ochorenia) a jednak nepriamo (v oblasti sociálnej, psychickej). Vzrastajúce znečistenie ovzdušia obmedzuje samotnú existenciu človeka. Škodlivý vplyv znečisteného ovzdušia na zdravotný stav obyvateľstva začína tým, že pokožka a sliznice sú vystavené priamemu účinku týchto škodlivín. To spôsobuje dráždenie postihnutých orgánov, hlavne očí, nosa, hrdla a respiračného systému, a vyvoláva ťažkosti v ich činnosti (bolesti hlavy, kašeľ, slzenie očí a pod.) a ich ochorenie.

III.4.3. Kvalita vôd

Povrchové vody

Splašková kanalizácia zberačov a stôk je situovaná prevažne do zatravnenej krajnice štátnej cesty, v cestnom pozemku mimo cestného telesa a v pasienkoch popri potokoch, ako prítokov toku Biela Orava.

Obec Oravská Lesná má v súčasnosti evidovaných 1150 stavieb, z toho cca 800 rodinných domov, 300 rekreačných chát a 50 ostaných stavieb.

V obci Oravská Lesná je čiastočne vybudovaná splašková kanalizácia v centrálnej časti obce. Rodinné domy majú vybudované jednotlivo nepriepustné žumpy. Kvalita povrchových vôd je ovplyvnená viacerými faktormi. Medzi hlavné faktory patrí najmä splašková voda z okolitých poli.

Obec Oravská Lesná v súvislosti so začatím realizácie projektu odkanalizovania požiadala Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave údaje o kvalite vody v toku Biela Orava v lokalite Oravská Lesná, r.km 21,2.

Na základe uvedených údajov môžeme hodnotiť povrchové vody v obci Oravská Lesná veľmi dobré s porovnaním s Nariadením vlády SR z 21.júna.2005, ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd, príloha č.3 k nariadeniu vlády č. 296/2005 Z.z.

Podzemné vody

Znečistenie podzemných vôd v predmetnej lokalite nebolo podrobne skúmané. Je predpoklad, že by sa tu mohli zistiť znečistenie z predchádzajúcej i súčasnej činnosti družstva.

III.4.4. Kvalita pôdy a horninového prostredia

V dotknutom území nie sú informácie o kontaminácii horninového prostredia. Predpoklad lokálneho znečistenia.

III.4.5. Kvalita bioty

Na ohrození vegetácie kraja sa podieľa viacero negatívnych faktorov – priemyselné emisie, dopravné exhaláty, lesohospodárske a vodohospodárske aktivity a pod.

Lesné ekosystémy územia sú ohrozované neúmernou ťažbou dreva, nezodpovedajúcou prirodzeným podmienkam – výrub prirodzených spoločenstiev a ich nahradzovanie umelými monokultúrami.

Z analýzy súčasného stavu flóry a vegetácie predmetného územia vyplýva, že reálna vegetácia je výsledkom dlhodobého osídlenia a dlhodobého vplyvu intenzívnej poľnohospodárskej činnosti.

V hodnotenom území nedôjde vplyvom prevádzky navrhovanej činnosti k narušeniu ohrozených biotopov živočíchov a rastlín.

III.4.6. Skládky, smetiská, devastované plochy

Obec Oravská Lesná má schválené všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2007 o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady Toto všeobecne záväzné nariadenie upravuje nakladanie s

komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom na území obce v záujme zabezpečenia ochrany životného prostredia, ochrany verejného poriadku, bezpečnosti a zdravia občanov. V obci je zabezpečený vývoz PDO vlastným KUKA vozidlom. Harmonogram vývozov: v letnom období 4 x v mesiaci, v zimnom období 4x v mesiaci. PDO sa ukladá na skládku TS Dolný Kubín a v Zubrohlave. Od r. 2004 má obec zabezpečený separovaný zber plastov, textilu nebezpečného odpadu a skla. Odvoz tohto separovaného odpadu zabezpečuje firma ENZO-VERONIKA-VES, a.s., Dežerice 342 – prostredníctvom ZMOBO. Taktiež obec pristúpila k riešeniu starých environmentálnych záťaží. V roku 2004 bola vypracovaná projektová dokumentácia a harmonogram na likvidáciu starých environmentálnych záťaží v obci na roky 2004-2009.

III.4.7. Hluk

Zdrojom hluku v posudzovanom území je predovšetkým automobilová doprava po štátnej ceste.

III.4.8. Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t.j. nádej na dožitie. Po roku 1991 je pokles celkovej úmrtnosti, ale najmä dojčenskej a novorodeneckej sa prejavil v predĺžení strednej dĺžky života pri narodení.

Priemerná úroveň úmrtnosti u žien aj u mužov v rokoch 2004-2006 v obci Oravská Lesná v porovnaní s celoslovenskou priemernou úrovňou v rokoch 2000-2004 je mierne nižšia.

Napriek uvedenému vývoju v poslednom období, úroveň úmrtnosti obyvateľstva, najmä u mužov v strednom veku zostáva naďalej celospoločenským problémom.

Úmrtnosť v obci v porovnaní s približne rovnakým obdobím bola mierne nižšia ako v SR. Príčiny úmrtnosti sú rôzneho charakteru. Prvou príčinou sú zlé životné a pracovné podmienky. Predčasné úmrtia predstavujú choroby nádorového charakteru, srdcovo-cievne choroby a choroby dýchacích ciest. Podiel jednotlivých príčin úmrtí v širšom okolí posudzovaného územia kopíruje celoslovenský trend, kde viac ako 55 % úmrtí je z príčin srdcovo-cievnych a 21% predstavujú nádorové ochorenia. Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin sú, choroby dýchacej sústavy, poranenia, otravy a niektoré následky vonkajších príčin. Tieto skupiny príčin smrti spolu predstavujú takmer 90 % všetkých úmrtí.

Celková kvalita životného prostredia pre človeka je však súhrnom kvalít jeho jednotlivých zložiek, predovšetkým kvality ovzdušia. Priamy vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva (okrem havárií, úrazov) je ťažko hodnotiť aj vzhľadom na to, že príčinnosť

chorôb je multifaktoriálna a výrazný podiel na chorobnosti má aj životný štýl, genetické faktory, stresy, úroveň zdravotníctva a pod. Taktiež v súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvantitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15-20 %. V každom prípade ide o nezanedbateľnú zložku.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

IV.1. Požiadavky na vstupy

IV.1.1. Záber pôdy

Trvalý záber pôdy: Plánovaný stavebný zámer „Opatrenia na ochranu pred povodňami v obci Oravská Lesná“ v k. ú. Oravská Lesná si vyžiada trvalý záber v celkovej výmere 2186 m². Časť prác bude realizovaná na parcele vodného toku, ktorý je vo vlastníctve stavebníka.

Dočasný záber pozemkov si vyžiada zriadenie jednoduchého staveniska v mieste stavby a skládkovanie stavebného materiálu. Priestor predpokladanej dočasnej stavby určí povoľovací orgán (Okresný úrad v Námestove) a obec Oravská Lesná v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Stavebný materiál dodávateľ stavby zabezpečí zo zdrojov v blízkom okolí. Dopravné spojenie k objektom stavby bude po existujúcej komunikácii II.tr. č.520, miestnych spevnených a nespevnených prístupových cestách. Vlastnú výstavbu bude realizovať dodávateľská firma, ktorá si určí počet pracovníkov a množstvo použitých mechanizmov počas výstavby, ale práce väčšieho objemu sa nepredpokladajú

Po ukončení stavby si úprava nevyžaduje stálu pracovnú silu, v prípade potreby bude nutné doplniť opevnenie a po nahromadení materiálu v toku (vplyvom zanášania) bude nutné vykonať prečistenie koryta v rámci údržby.

Posudzovanie stavebného zámeru:

Vzhľadom na charakter zámeru a požadované výsledné funkcie sme orientovali pozornosť na miesta, ktoré by mohli byť potenciálne ovplyvnené samotnou stavbou v čase realizácie aj po jej ukončení. Vplyvy na širšie územie ako je samotná lokalita stavby sú nepravdepodobné.

IV.1.2. Chránené územia a ochranné pásma

Celý chotár Oravskej Lesnej leží v Chránenej krajinskej oblasti Horná Orava, ktorá bola vyhlásená vyhláškou MŽPSR č. 420/2003 Z. z. Z hľadiska zónovania je 65 % územia zahrnuté do zóny D s druhým stupňom ochrany, 35 % je v zóne C s tretím stupňom ochrany v zmysle zákona 543/2002 Z.z o ochrane prírody a krajiny (zóna C Oravské Beskydy, zóna C Paráč).

Posudzovaná lokalita sa nachádza v zóne D CHKO Horná Orava.

Oravská Lesná je súčasťou Chráneného vtáčieho územia Horná Orava, vyhláseného vyhláškou MŽPSR č. 173/2005 Z. z..

Z hľadiska pomeru rozlohy CHKO Horná Orava (58 738 ha) a Chráneného vtáčieho územia Horná Orava (58 738 ha) a rozlohy plochy zabranej pri realizácii posudzovaného projektu, rekreačné zariadenie nebude mať žiaden negatívny vplyv na chránené územia a predmety ich ochrany. Priamo v hodnotenom území a ani v jeho širšom okolí sa nenachádzajú iné územia európskeho významu zaradené do NATURA 2000.

Územie zástavby je umiestnené v tesnej blízkosti alúvia Juríkovho, ktoré je tvorené podmáčanými lúkami jeho nivy a ktoré sú súčasne charakterizované ako jeden z fragmentov genofondovej plochy Tanečník potok zameraného na genofond vybraných druhov rastlín. Fragment genofondovej plochy predstavuje veľmi významnú plochu z ostatných fragmentov alúvia potoka najhodnotnejšiu, pričom uvedená plocha je silne a permanentne podmáčaná. Súvisiace územie nie je chránenou vodohospodárskou oblasťou a nie je chránené z hľadiska ostatných záujmov (napr. chránené ložiskové územie a pod.).

IV.1.3. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Pre potreby prevádzky diela nebudú potrebné žiadne surovinové ani energetické zdroje.

IV.1.4. Dopravná a iná infraštruktúra

Z hľadiska dopravy realizácia stavby nevyvolá veľké zmeny, alebo úplné vylúčenie dopravy v miestach výstavby. Stavebník bude musieť zabezpečiť vypracovanie dokumentácie projektu organizácie dopravy z dôvodu zabezpečenia plynulosti dopravy a zabezpečenia obmedzenia negatívnych pôsobení na obyvateľstvo.

IV.1.5. Nároky na pracovné sily

Pripravovaná aktivita si nevyžiada z hľadiska prevádzkovateľa, ktorým bude obec žiadne trvalé nároky na pracovnú silu.

IV.1.6. Iné nároky

Pripravovaná stavba nemá žiadne iné nároky.

IV.2. Údaje o výstupoch

IV.2.1. Ovzdušie a zápach

Vplyv stavebnej činnosti na ovzdušie

Zvýšený prejazd stavebných strojov počas výstavby spôsobí zvýšenú koncentráciu exhalátov a prašnosti v jednotlivých oblastiach realizácie investície, ktorá je však len dočasná.

Vhodnou organizáciou práce a údržbou je možné negatívny dopad týchto vplyvov obmedziť na minimum.

Vplyv prevádzky na ovzdušie

Počas prevádzky diela nebude dochádzať k znečisťovaniu ovzdušia.

IV.2.2. Odpadové vody

Počas výstavby

V procese výstavby budú vznikať odpadové vody zo stavebnej činnosti, splaškové odpadové vody zo stavebného dvora.

Tiež je možné očakávať vznik odpadových vôd (kontaminovaných vôd), ktoré budú vznikať zmiešaním dažďovej vody a technologickej vody s úkvapmi látok používaných pri stavebnej činnosti ako sú pohonné hmoty, oleje, mazadlá, látky zo skladov techniky.

Počas prevádzky

Počas prevádzky diela nebudú vznikať odpadové vody.

IV.2.3. Odpady

Odpady zo staveniska, ktoré vzniknú pri stavebných prácach sa budú sústreďovať za účelom ich odberu a následného zhodnotenia alebo zneškodnenia dodávateľsky v pristavených kontajneroch resp. priamo na vozidlá dodávateľa. Prednostne budú uzatvorené zmluvné vzťahy s firmami, ktoré zabezpečia materiálové zhodnotenie stavebných odpadov čo najbližšie k miestu ich vzniku.

Konkrétny spôsob nakladania a množstvá produkovaných odpadov počas výstavby budú dokumentované pri kolaudácii na základe vedenej evidencie pôvodcu dodávateľa stavebných prác a dokladu od prevádzkovateľa stavby o uhradení poplatku za uloženie odpadov.

Odpady vzniknuté počas výstavby, budú oddelene zhromažďované podľa druhov na stavenisku. Stavenisko bude oplotené.

Počas výstavby sa na stavenisko umiestni veľkoobjemový kontajner, kde sa budú zhromažďovať odpady a pravidelne budú odvážané oprávnenou organizáciou na najbližšiu skládku vyhradenú pre nie nebezpečný odpad.

Železo a oceľ bude voľne zhromažďovaný na stavenisku. Prostredníctvom oprávnenej organizácie bude zabezpečené ich opätovné využitie.

Odpady č. kódu 150101, 150102, 150103 sa budú zhromažďovať oddelene a zabezpečí sa ich zhodnocovanie prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Dodávateľ stavebných prác, ako pôvodca odpadov vznikajúcich pri jeho činnosti v rámci tejto akcie zodpovedá za ich zneškodňovanie alebo využitie a pri nakladaní s odpadmi je povinný dodržiavať § 19 zák. č. 409/2006 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vedenie evidenčného listu v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z. z. musí zabezpečiť na predpísanom tlačive. Musí zabezpečiť oddelené zhromažďovanie odpadov podľa druhov a ich zneškodňovanie alebo zhodnocovanie.

Konkrétny spôsob nakladania a množstvá produkovaných odpadov počas výstavby budú dokumentované pri kolaudačnom konaní na základe vedenej evidencie držiteľa – dodávateľa stavebných prác a dokladu od prevádzkovateľa skládky o uhradení poplatku za uloženie odpadov v zmysle zákona č. 17/2004 Z. z. a sprievodného listu nebezpečných odpadov od oprávnenej organizácie.

Na účely vedenia evidencie pri vzniku odpadu pôvodca ich zaradí podľa Katalógu odpadov. Evidencia sa pre všetky kategórie odpadov bude viesť samostatne na Evidenčnom liste odpadu. Evidenčný list odpadu sa vyplňa priebežne, ako odpad vzniká. Držiteľ odpadu – pôvodca uchováva Evidenčný list odpadu päť rokov.

Predpokladané druhy vzniknutých odpadov počas výstavby v členení podľa kategorizácie a Katalógu odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov je nasledovná:

Odpady: O – ostatný, N – nebezpečný

Číslo, druh odpadu	Názov odpadu	Pôvod druhu odpadu	Kategória a odpadu	Predpokladané množstvo (t)
15 01	Obaly			0,1
15 01 01	Obaly s papiera a lepenky	Výstavba	O	0,3
15 01 02	Obaly z plastov	Výstavba	O	0,2
15 01 03	Obaly z dreva	Výstavba	O	0,1
17	Stavebné odpady			0,4

17 01 01	Betón	Výstavba	O	10
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc	Výstavba	O	0,3
17 02 01	Drevo	Výstavba	O	0,9
17 02 03	Plasty	Výstavba	O	0,2
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	Výstavba	O	0,1
17 04 05	Železo a oceľ	Výstavba	O	0,2
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	Výstavba	O	125,8
17 05 06	výkopová zemina		O	

V zmysle prílohy č. 2 a 3 zákona NR SR č. 409/2006 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, sa bude s odpadmi nakladať nasledovne:

Zhodnotenie spôsobom R1 – Využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom,

Zhodnotenie spôsobom R3 – Recyklácia alebo spätné získavanie organických látok, ktoré nie sú používané ako rozpúšťadlá (vrátane kompostovania a iných biologických transformačných procesov),

Zhodnotenie spôsobom R4 – Recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín,

Zneškodnenie spôsobom D1 – Uloženie do zeme alebo na povrchu zeme,

Zneškodnenie spôsobom D2 – Úprava pôdnymi procesmi,

Zneškodnenie spôsobom D10 – Spaľovanie na pevnine.

17 05 06 výkopová zemina, prebytočná bude využitá na vyrovnanie terénnych nerovností podľa požiadaviek investora

IV.2.4. Zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu

Počas výstavby

Negatívne účinky hluku a vibrácií sa prejavujú počas zemných výkopových prác, pri prejazde ťažkých mechanizmov, demolačných prácach, pri zarezávaní asfaltového krytu a pod.. Všetky spomínané práce sú však nevyhnutné k realizácii diela a preto je potrebná primeraná tolerancia zo strany obyvateľstva. Zo strany budúceho dodávateľa je zase potrebná minimalizácia prác s vysokou hladinou hluku, a ak sú tieto práce nutné tak je potrebné vykonať ich výhradne v pracovných dňoch v čase od 8:00 do 17:00.

Počas prevádzky

Negatívne účinky hluku a vibrácií sa počas prevádzky diela nepredpokladajú.

IV.2.5. Žiarenia

Žiarenie a iné fyzikálne polia sa nepredpokladajú.

IV.2.6. Nebezpečné látky

Pri výstavbe a prevádzke diela sa nebudú používať žiadne nebezpečné látky uvedené v prílohe č. 1 zákona č. 261/2002 Z.z.

IV.2.7. Vyvolané investície

Navrhovaná stavba si nevyžaduje žiadne podmieňujúce ani vyvolané investície.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

IV.3.1. Vplyv na vodu

Počas výstavby

Počas stavebných prác môže z kvalitatívneho hľadiska dochádzať ku kontaminácii podzemnej vody ropnými látkami pri poruchách a prípadných haváriách stavebných mechanizmov. Tiež môže dôjsť k ovplyvneniu úrovne hladiny pri stavebnom čerpaní. V najbližších domových studniach môže dôjsť k dočasnému zníženiu výdatnosti.

Počas prevádzky

Negatívne vplyvy pôsobiace na vodu sa pri normálnom prevádzkovom režime neočakávajú.

IV.3.2. Vplyv na pôdu a horninové prostredie

Počas výstavby

V priebehu výstavby možno vzhľadom využívanie stavebných mechanizmov očakávať nasledovné vplyvy na kvalitu a stabilitu pôd (resp. pôdnych a horninových vlastností) nachádzajúcich sa v blízkosti stavby:

- *degradácia (rozpad)*
- *intoxikácia*
- *zhutnenie (kompakcia)*

- *narušenie reliéfu*

Počas prevádzky

Počas prevádzky celého diela sa negatívne vplyvy na pôdu neočakávajú, resp. len výnimočne pri extrémne zvýšených vodných stavoch.

IV.3.3. Vplyv na kvalitu ovzdušia

Počas výstavby

V priebehu výstavby možno vzhľadom na využívanie stavebných mechanizmov očakávať dočasný krátkodobý vplyv emisií na kvalitu ovzdušia.

Počas prevádzky

Vzhľadom na použitie moderných technológií, ktorých používanie je v súčasnosti už štandardom v rámci celej republiky je možné očakávať len výnimočne javy, ktoré môžu mať za následok zhoršenie kvality ovzdušia.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Počas výstavby

Realizácia stavby bude mať dočasný negatívny vplyv na životnú pohodu obyvateľstva v dôsledku výkopových prác (hluk, prach, vibrácie), ktoré je však možné očakávať pri každej stavbe tohto typu.

Počas prevádzky

Vplyv hluku, vibrácií a zápachu na obyvateľstvo sa pri normálnej prevádzke diela nepredpokladá.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Pri realizácii diela môže dôjsť v súvislosti so stavebnými prácami k dočasnému negatívnemu vplyvu na chránené územia. Vzhľadom na budúce prínosy diela z pohľadu dlhodobého pozitívneho vplyvu na zvýšenie kvality životného prostredia je možné tieto krátkodobé negatívne vplyvy akceptovať.

IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

IV.6.1. Vplyv na pôdu, horninové prostredie a vodu

Vplyv na pôdu, horninové prostredie a vodu sa počas *normálnej prevádzky* nepredpokladá.

IV.6.2. Vplyv na kvalitu ovzdušia

Vplyv na kvalitu ovzdušia sa nepredpokladá.

IV.6.3. Vplyv na prírodu

V prípade stavieb zabezpečujúcich kvalitnejšie odvádzanie a čistenie odpadových vôd ide o ekologickú stavbu, ktorá svojou činnosťou výrazným spôsobom zabráni zhoršovaniu kvality všetkých zložiek životného prostredia.

IV.6.4. Narušenie pohody a kvality života

Počas výstavby dôjde k dočasnému narušeniu pohody a kvality života obyvateľov, nakoľko výkopové práce budú prebiehať v blízkosti zastavaného územia obce.

IV.6.5. Socio-ekonomické vplyvy

Vybudovaním tejto stavby dôjde v konečnom dôsledku k výraznému zlepšeniu podmienok pre ďalší rozvoj obce.

IV.6.6. Vplyvy na krajinu

Predmetná stavebná činnosť sa neprejaví negatívne na scenérii krajiny.

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa nepredpokladajú.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Z krátkodobého a ani dlhodobého hľadiska sa nepredpokladajú žiadne vyvolané súvislosti, ktoré by svojím vplyvom mohli negatívne pôsobiť na súčasný stav životného prostredia. Skôr naopak, keďže po zabezpečení brehov vodné toku sa v prípade zvýšených prietokov

zachytí prívalové množstvo vody a tým sa eliminuje negatívne pôsobenie povodní v obci. Z tohto hľadiska sa životné prostredie obyvateľov obce skvalitní.

IV.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Iné riziká počas realizácie stavby sa nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť v zmysle platnej legislatívy. Napríklad zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd a pod.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

IV.10.1. Pôda a horninové prostredie

Počas výstavby sa opatrenia musia sústrediť na elimináciu alebo aspoň na zmiernenie vplyvov spojených s vlastnou stavbou:

- v prípade degradácie pôdy po ukončení stavby je potrebné realizovať biologickú rekultiváciu dotknutého pôdneho fondu
- v prípade intoxikácie pôdy je potrebné ju dočasne vyradiť z poľnohospodárskeho využívania a realizovať biologickú rekultiváciu
- zhutnenie pôdy pri výstavbe je vratný charakter a je možné ho odstrániť použitím mechanickej rekultivácie v podobe hĺbkového kyprenia.

IV.10.2. Podzemná a povrchová voda

Proti prípadnému negatívnemu vplyvu na povrchovú a podzemnú vodu počas výstavby, je nutné sa sústrediť na elimináciu alebo aspoň na zmiernenie vplyvov spojených s vlastnou stavbou:

- používať a preferovať také technologické postupy, ktoré budú šetrné k vodám, zemné práce uskutočňovať v takom rozsahu aby nedochádzalo k narušeniu kvality podzemnej vody a vodného režimu, alebo len v nevyhnutnom rozsahu
- žiadna látka, odpad alebo vedľajší produkt použitej technológie znečisťujúca povrchovú a podzemnú vodu v danej lokalite nesmie prekročiť koncentrácie prevyšujúce platné normy

- zabezpečiť v priebehu výstavby dodržiavanie bezpečnostných predpisov pri manipulácii s ropnými produktmi a pravidelne kontrolovať stav mechanizačných prostriedkov
- nezriaďovať stavebné dvory v blízkosti vodných tokov a v územiach kde priepustnejšie horninové prostredie vychádza priamo na povrch alebo je tesne pri povrchu

IV.10.3. Ochrana vegetácie

Počas stavebných prác je nutné zabezpečiť, aby výkopové práce boli realizované v bezpečnej vzdialenosti od jestvujúcich stromov a aby nedošlo k poškodeniu stromov a ich koreňovej sústavy. V prípade priblíženia je treba stromy chrániť debnením.

IV.10.4. Havarijný plán

Na bezproblémové zvládnutie mimoriadnych situácií, ktorých vznik nemožno nikdy celkom vylúčiť, je potrebné vypracovať havarijný plán, aby dopady na zdravie, životné prostredie aj ekonomiku boli čo najnižšie.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade že by sa činnosť nerealizovala, tzv. nulový variant, tak by vo Oravskej Lesnej spôsobovali zvýšené prietoky naďalej deštrukčné povodne a spôsobovali by škody na infraštruktúre – komunikáciách, na rodinných domoch, v záhradách a poľnohospodárskych pozemkoch. Pri výrazne zvýšených prietokoch je možné ohrozenie miestnych mostných konštrukcií a ostatných stavebných objektov, prípadne by mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia a životov obyvateľov.

Takýto stav je pre obyvateľov obce Oravská Lesná nežiaduci a výraznou mierou by negatívne ovplyvnil životné prostredie v predmetnom území.

IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná výstavba je v súlade s koncepciou rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

Územno-plánovacia dokumentáciu v dotknutom území reprezentujú územné plány veľkých územných celkov, sídelných útvarov a zón, ktoré boli spracované v rôznych časových obdobiach. Sú to hlavne :

- ÚPD obce Oravské Lesná (08/2010)

Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre dotknuté územie je schválený ÚPN - VÚC Žilinského samosprávneho kraja.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Z doterajšieho hodnotenia vyplýva, že navrhovanou činnosťou budú čiastočne ovplyvnené zložky životného prostredia – výrubom drevín v priestore koryta a v mieste úpravy brehov vodného toku v *minimálnom, nutnom rozsahu*. Výstavba nenaruší výraznejšie priestor, nakoľko sa stavba realizuje v zastavanej časti obce.

Počíta sa s tým, že po realizácii stavebného zámeru sa zamedzí povodniám a erózii brehov v obci Oravská Lesná. Preto v zmysle platnej legislatívy nie je potrebné ďalšie posudzovanie hodnotenej činnosti.

Priame vplyvy:

- Stavba sa bude realizovať v intraviláne obce Oravská Lesná na pozemkoch v bezprostrednom okolí vodného toku, s potenciálnym vplyvom na dreviny (možný minimálny výrub bez vzrastlých jedincov). Po ukončení stavby realizovať náhradnú výsadbu drevín z pôvodných druhov.
- Z hľadiska umiestnenia, realizácie a funkčnosti stavby bude vplyv minimálny.
- Dočasný vplyv počas realizácie zámeru v miestach stavebných úprav ako hluk, prašnosť budú primerané stavebnej činnosti menšieho rozsahu.

Záver: Plánovaná investícia po realizácii nebude mať negatívny vplyv na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia a ani na zdravie obyvateľstva.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

Podľa konfigurácie terénu a geodetického zamerania boli navrhnuté stavebné práce uvedené v kapitole technického riešenia (II.8). Výsledkom navrhnutého riešenia je priestor, ktorý je treba stavebne zabezpečiť proti povodňam. Stavba je navrhnutá tak, aby spĺňala požadované parametre. Územie v okolí toku bude zasiahnuté minimálne, širšie územie okolia bude bez zásahu.

Priestor určený na realizáciu stavby je konkrétne vymedzený korytom toku a existujúcou zástavbou. Preto je jedinou alternatívou riešenia v uvedenom území.

Projektant navrhol umiestnenie stavby v jedinom možnom priestore, z tohto dôvodu je variantné riešenie bezpredmetné a nie je možné s ním uvažovať. Na základe uvedeného je zámer predložený ako jednovariantný, okrem nulového variantu, keby sa stavba nerealizovala.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ požiadal o povolenie predložiť zámer bez variantného riešenia v zmysle § 22, odst. 7, zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Na základe žiadosti navrhovateľa bolo upustené od požiadavky vypracovať variantné riešenie navrhovanej činnosti. Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalšom konaní podľa tohto podľa § 27.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

Príloha č. 1	Prehľadná situácia	M 1:20 000
Príloha č. 2	Celková situácia stavby	M 1:10 000
Príloha č. 3	Podrobná situácia č. 1	M 1:1 000
Príloha č. 4	Podrobná situácia č. 2	M 1:1 000
Príloha č. 5	Podrobná situácia č. 3	M 1:1 000
Príloha č. 6	Vzorové priečne rezy - 1. časť	M 1:25
Príloha č. 7	Vzorové priečne rezy - 2. časť	M 1:25
Príloha č. 8	Fotodokumentácia súčasného stavu	

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov.

1. Zoznam textovej časti:

- textová časť zámeru pre hodnotenie vplyv investície na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z.
- autorizačné osvedčenie odborne spôsobilej osoby

Príloha č. 1	Prehľadná situácia	M 1:20 000
Príloha č. 2	Celková situácia stavby	M 1:10 000
Príloha č. 3	Podrobná situácia č. 1	M 1:1 000
Príloha č. 4	Podrobná situácia č. 2	M 1:1 000
Príloha č. 5	Podrobná situácia č. 3	M 1:1 000
Príloha č. 6	Vzorové priečne rezy - 1. časť	M 1:25
Príloha č. 7	Vzorové priečne rezy - 2. časť	M 1:25
Príloha č. 8	Fotodokumentácia súčasného stavu	

3. Zoznam hlavných použitých materiálov:

- ❖ Atlas krajiny SR, MŽP SR 2002
- ❖ FUTÁK, J. et. al., 1966: Fytogeografické členenie Slovenska I. Veda, SAV, Bratislava
- ❖ MAZÚR, M., LUKNIŠ, M., 1978: Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. čas. Bratislava
- ❖ MICHALKO A KOL., 1986: Geobotanická mapa – mapová časť. SAV Bratislava
- ❖ MIKLOS, L., A KOL., 2002 : Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava
- ❖ RUŽIČKOVÁ, H., HALADA, L., 1996: Biotopy Slovenska. SAV Bratislava
- ❖ STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M., 2002: Katalóg Biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava
- ❖ www.sopsr.sk
- ❖ <http://www.e-obce.sk>
- ❖ www.statistics.sk
- ❖ www.infostat.sk
- ❖ Územný plán obce Oravská Lesná, 2010
- ❖ Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Tvrdošín, ESPRIT s.r.o., 2013

- ❖ Územný plán VÚC Žilinského kraja v AAA-KROPITZ, URKEA Banská Bystrica, 1998
- ❖ VICENÍKOVÁ, A., POLÁK, P., 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku, ŠOP SR, Banská Bystrica

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

V súčasnosti neboli vyžiadané žiadne stanoviská k navrhovanej činnosti.

VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Navrhovaná investícia bude financovaná obcou Oravská Lesná, z vlastných zdrojov (príprava) a z fondov EÚ (realizácia).

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Miesto : **Bratislava**

Dátum : **október 2015**

IX. Potvrdenie správnosti údajov

IX.1. Spracovatelia zámeru

Hlavný inžinier projektu : **Ing. Ľuboš Jakubec**

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Z Á M E R

OPATRENIA NA OCHRANU PRED POVODŇAMI V OBCI ORAVSKÁ LESNÁ

Za spracovateľov zámeru :

.....
Ing. Ľuboš Jakubec
Hlavný inžinier projektu

Za navrhovateľa :

.....
JUDr. Marek Majdiš, PhD.
Starosta obce